

FAKE NEWSY NA FACEBOOKU

OPIS:

Multimedialna analiza treści pomaga uczniom w inny sposób korzystać z mediów społecznościowych i zwiększyć ich świadomość na temat fałszywych wiadomości.

Prowadzący dzieli uczestników na grupy i prosi ich, by w ciągu 20 minut znaleźli fałszywe wiadomości na stronach lub portalach internetowych na Facebooku i przeanalizowali ich główną cechę, treść i użyty język. Następnie, w ciągu ostatnich 10 minut ćwiczenia, uczestnicy wraz z prowadzącym dyskutują o tym, jak być świadomym fałszywych wiadomości w niektórych serwisach społecznościowych.

Czas trwania: 30 min.
5 do 10 minut na dyskusję

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wysłuchaj potrzeb uczestników
Bądź kreatywny
Poproś uczestników o wyrażenie swojego punktu widzenia
Zapewnij grupie wsparcie
Pomóż uczestnikom znaleźć strony na Facebooku

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Laptop, tablet, smartfon,
połączenie internetowe

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

FAKTY W SIECI

OPIS:

Multimedialna analiza treści pomaga uczniom w inny sposób korzystać z mediów społecznościowych i zwiększyć świadomość fałszywych wiadomości.

Prowadzący zapewnia uczestnikom dostęp do najlepszych źródeł sprawdzania faktów i sposobów polegania na zaufanych organizacjach zajmujących się sprawdzaniem faktów w sieci.

Źródła można wykorzystać do zweryfikowania lub obalenia znalezionych informacji. Nawet jedno ćwiczenie związane ze sprawdzaniem faktów może być ważnym pierwszym krokiem w kierunku umożliwienia uczestnikom spojrzenia na Internet z punktu widzenia osoby sprawdzającej fakty.

Pod koniec ćwiczenia, w ciągu ostatnich 10 minut, uczestnicy mogą omówić trudności, jakie napotkali, swoje odkrycia, przekazać informacje zwrotne prowadzącemu i ocenić całe ćwiczenie.

Czas trwania: 40 min.
10 min. na dyskusję

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wysłuchaj potrzeb uczestników
Bądź kreatywny
Poproś uczestników o wyrażenie swojego punktu widzenia
Zapewnij grupie wsparcie
Pomóż uczestnikom w korzystaniu z udostępnionych stron internetowych
Ustal czas trwania ćwiczenia

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Laptop, smartfony, długopis, kartka papieru

Online:

antifake.pl
fakenews.pl
FactCheck.org

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

SŁOWNICTWO MEDIALNE

OPIS:

Multimedialna analiza treści pomaga uczniom w inny sposób korzystać z mediów społecznościowych i zwiększyć ich świadomość na temat fałszywych wiadomości.

Prowadzący dzieli uczestników na grupy i prosi ich, by w ciągu 20 minut wyszukali w sieci główne słowa i terminologię używaną w czasopismach internetowych lub na blogach, skupiając się na artykułach związanych z fake newsami i cyberprzemocą.

Prowadzący przekazuje uczestnikom listę najczęściej występujących słów lub podpowiedzi, jak je rozpoznać na blogach lub w artykułach, co pomaga zwiększyć świadomość. Następnie prowadzący może poprosić uczestników, aby w ciągu 15 minut stworzyli słowniczek najważniejszych słów, zaczynając od A do Z. Uczestnicy pracujący w grupach muszą wybrać słowo odpowiadające każdej literze, aby stworzyć słowniczek. Każdy lider zespołu w ciągu 10 minut prezentuje znalezione słowa, wyjaśniając, dlaczego i gdzie zostało znalezione. Praca powinna być zaprezentowana cyfrowo lub ręcznie z wykorzystaniem kreatywnych narzędzi, aby ją uatrakcyjnić.

Czas trwania: 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wysłuchaj potrzeb uczestników
Poproś uczestników o
wyrażenie swojego punktu
widzenia
Zapewnij grupie wsparcie
Pomóż uczestnikom w
korzystaniu z udostępnionych
narzędzi

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Papier, długopis, komputer,
tablet, smartfon, połączenie z
Internetem, karteczki
samoprzylepne, tablica

Online:

Canva

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

AUTENTYCZNOŚĆ FILMU

OPIS:

Celem ćwiczenia jest podniesienie świadomości na temat rozpoznawania fałszywych filmów wideo, które mogą prowadzić do dezinformacji, cyberprzemocy i prześladowania.

Prowadzący zadaje pytanie: Jak rozpoznać, że film (który widzisz w mediach społecznościowych, na YouTube itp.) jest fałszywy? Każdy z uczestników zapisuje na karteczkach cechy charakterystyczne dla fałszywych filmów. Każdy z nich odpowiada jednej charakterystyce. Następnie przyklejają je na tablicy/ścianie i głosują, zaznaczając gwiazdką te, które uważają za najważniejsze. Muszą wybrać 4 karteczki (w zależności od tego, ile ich jest). Na górze umieszczają karteczki oznaczone gwiazdką, a na dole pozostałe.

Prowadzący pokazuje materiał o tym, jak powstają fałszywe filmy (np. <https://www.youtube.com/watch?v=zA0W8DadBW0>).

Po obejrzeniu filmu uczestnicy wracają do karteczek i oceniają swoją wcześniejszą opinię. Mogą dodawać, usuwać i modyfikować swoje odpowiedzi.

Czas trwania: 60 min

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

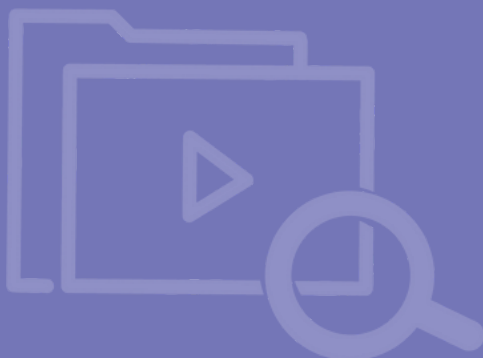
Ważne jest, aby głosowanie odbywało się w ciszy. W ten sposób uczestnicy wyrażą swoją opinię, nie ulegając wpływom innych.

Film może być w języku angielskim i przetłumaczony przez prowadzącego lub może to być odpowiedni film w języku ojczystym uczestników.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Karteczki samoprzylepne,
długopisy
Tablica lub ściana
Projektor/ekran

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Multimedia content
analysis

CZY FILM OSTRZEGA, BAWI LUB JEDNOCZY?

OPIS:

Ważne jest, aby już na podstawie tytułu filmu można było zrozumieć jego intencje. Czy ostrzega, bawi lub jednoczy?

Prowadzący tworzy trzy etykiety: ostrzega; bawi; jednoczy i przykleja je na podłodze lub na ścianie, tak aby podzielić salę na trzy miejsca. Uczestnicy są proszeni o przeczytanie tytułów filmów wyświetlanych na ekranie projektora i wybranie, czy reportaż ostrzega (o pewnej sytuacji), bawi, czy jednoczy (z innymi poprzez prawdziwe fakty, które przydarzają się ludziom). Każdy podejmuje decyzję i staje na odpowiednim miejscu.

Pytania opcjonalne: Co twórca chce, abyś wyniósł z danego materiału medialnego? Czy ma on charakter czysto informacyjny, czy próbuje zmienić Twoje zdanie, czy może przedstawia Ci nowe idee, o których nigdy nie słyszałeś?

Czas trwania: 30 min

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Uczestnicy są zachęceni do omówienia różnych opinii i przedstawienia wyjaśnień. Prowadzący wyjaśnia, że pierwsze wrażenie jest ważne, ale powinni też obejrzeć cały film, aby ocenić jego wiarygodność i ewentualnie podzielić się z innymi.

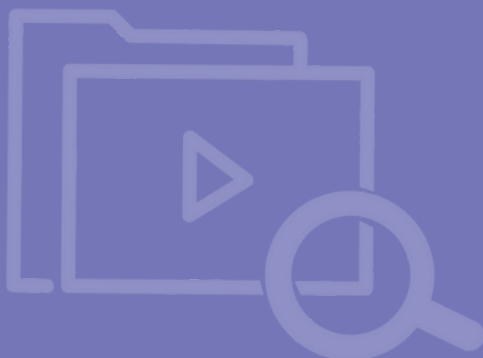
MATERIAŁY:

Praktyczne:

Naklejki, papier, marker
Ekran projektora/laptopa
Połączenie internetowe

Online:

Tak Żyją Ludzie W Najzimniejszym Miejscu Na Ziemi - YouTube (connect)
Tragiczne pożary w Kalifornii. Co o nich wiemy? | Onet100 - YouTube (alert)
Man Hasn't Heard Or Read Single True Thing In 6 Years - YouTube (divert)
Jak sztuczna inteligencja zmieni nasze życia? - YouTube (alert)
Lupita: the indigenous activist leading a new generation of Mexican women - YouTube (connect)
Wielkie Konflikty - odc.14 "Balladyna vs Alina" - YouTube (divert)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

WIARYGODNOŚĆ WIDEO

OPIS:

Ćwiczenie ma pomóc uczestnikom zrozumieć, jak ocenić wiarygodność filmu.

Uczestnicy dzielą się na pary i biorą po laptopie. Każdej parze przydzielany jest inny film, który dostarcza informacji (np. wiadomości). Mają za zadanie obejrzeć film i ocenić jego wiarygodność zgodnie z następującymi krokami:

1. Czy jest wiarygodny?

Oceń sceptycznym okiem treść filmu - czy jest to wiarygodny scenariusz?

Czy inne organizacje medialne udostępniają ten film?

Czy twórcy podają jakieś twierdzenia na jego temat? Wsparciem dla argumentu mogą być statystyki, cytaty, infografiki lub badania z renomowanych źródeł.

Czy jest odnośnik do źródła?

2. Czy język wydaje się właściwy?

Czy występują przekleństwa, język podlegający lub poniżający?

Czy film dostarcza informacji, które odpowiadają na pytania: kto, co, gdzie i kiedy?

3. Czy są wskazówki?

Czy tytuł wspiera źródło multimedialne?

Czy są tam znaki drogowe, znaki wodne lub mundury, które mogą być pomocne?

Czy można określić porę dnia lub pogodę?

Czy materiał filmowy jest ziarnisty lub wygląda, jakby był filmowany z ekranu komputera?

4. Wypróbuj kilka sztuczek

Czy możesz spowolnić materiał filmowy do klatek, aby dostrzec spreparowane wideo?

Czy możesz użyć klatek do wyszukiwania obrazu (images.google.com)?

Korzystając z narzędzia online: YouTube Data Viewer <https://citizenevidence.amnestyusa.org/>, możesz sprawdzić, czy film jest oryginalny, czy pochodzi z innego konta.

Źródło: <https://education.abc.net.au/res/media-literacy/teachers-interactive/fake-images-videos/index.html>

Czas trwania: 40 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Osoba prowadząca musi wcześniej przygotować linki. Sugeruje się zamieszczenie różnych fałszywych i wiarygodnych filmów, najlepiej pochodzących ze stron internetowych z kraju uczestników. Prowadzący może przedstawić poszczególne kroki w formie pisemnej (na kartkach, na tablicy) lub ustnej. Pytania pod każdym etapem mogą zostać odpowiednio wzbogacone i/lub zmodyfikowane.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Miejsce na podział na mniejsze grupy
Laptopy lub tablety
tablica, marker lub materiały drukowane (opcjonalnie)
Dostępność połączenia internetowego

Online:

Pegasus: the spyware technology that threatens democracy - YouTube
France Introduces PRISON For People Without Vaccine Passports, Rioters Burn Vaccine Center - YouTube
Canadian Doctor Defies Gag Order - Tells Public How Moderna COVID Shots Killed and Disabled Patients (rumble.com)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ZNAJDŹ ZAGROŻENIE

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest zwrócenie uwagi na to, jak łatwo jest znaleźć w Internecie nieprawdziwe informacje.

Prowadzący dzieli uczestników ćwiczenia na kilka grup. Każda grupa ma za zadanie znaleźć fake newsy w trzech kategoriach:

- Artykuł
- Wideo
- Plakat

Następnie każda grupa prezentuje pozostałym, co znalazła i uzasadnia swój wybór:

- Co skłoniło mnie do wybrania tego artykułu/filmu/plakatu?
- Dlaczego jest to fake news?
- Czy zwróciłbym na niego uwagę podczas surfowania po Internecie?

Po ostatniej prezentacji grupa wspólnie zastanawia się, ile czasu zajęło im znalezienie fałszywych informacji. Na koniec ćwiczenia prowadzący podsumowuje wszystkie informacje i wyjaśnia znaczenie fake newsów w mediach.

Czas trwania: 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

To ćwiczenie doskonale nadaje się do interakcji online

MATERIAŁY:

Praktyczne:

To ćwiczenie można wykonać online lub stacjonarnie.

Każda grupa powinna mieć dostęp do sieci WIFI i co najmniej jedno urządzenie mobilne.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Multimedia content
analysis

WYOBRAŹ SOBIE

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest uświadomienie uczestnikom, że nie zawsze to, co słyszymy, odzwierciedla nasze postrzeganie sytuacji. Zadaniem uczestników będzie słuchanie muzyki z zamkniętymi oczami i wyobrażenie sobie klipu wideo z tą muzyką.

Prowadzący wybiera teledysk z muzyką. Najlepiej, by była to piosenka, która nie jest zbyt znana, tak by uczestnicy nie widzieli wcześniej teledysku do niej. Następnie trener prosi uczestników o zamknięcie oczu i za pomocą urządzenia mobilnego odtwarza muzykę. Zadaniem uczestników jest wyobrażenie sobie, jak wygląda teledysk do tej muzyki.

Po wysłuchaniu muzyki uczestnicy zapisują swoje przemyślenia na kartce papieru. Następnie odczytują je. Na zakończenie tego ćwiczenia prowadzący pokazuje teledysk całej grupie.

Na koniec prowadzący może zadać jakieś pytanie refleksyjne, na przykład:

"Czy zdarzyło się wam kiedyś, że szukaliście jakiejś informacji i wywołała ona w was pewne emocje, a później okazało się, że jest zupełnie inna, niż sobie wyobrażaliście?"

Czas trwania: 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

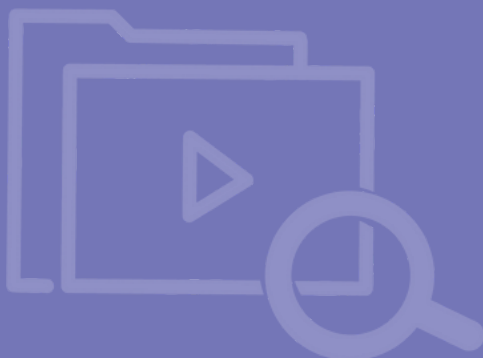
To ćwiczenie można też przeprowadzić w inny sposób. Można na przykład odtworzyć klip wideo bez muzyki, a następnie zapytać uczestników: "Jak myślicie? O czym była ta piosenka?"

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Dostęp do Internetu, projektor, urządzenia mobilne, kartki papieru, na których uczestnicy mogą zapisywać swoje przemyślenia w trakcie ćwiczenia.

Online: Zoom, Jamboard

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

CZY SPOTKAŁEŚ SIĘ Z...?

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest podniesienie świadomości na temat cyberprzemocy i fake newsów. Uczestnicy dowiedzą się, co dokładnie oznaczają te dwa zjawiska, przedstawiona zostanie ich definicja i pokazane przykłady z życia wzięte. Na koniec przeprowadzona zostanie dyskusja na temat tych dwóch zjawisk, a każdy z uczestników będzie mógł podzielić się z grupą swoimi doświadczeniami.

Prowadzący powinien przygotować krótką prezentację na temat cyberprzemocy i fake newsów; można to zrobić za pomocą darmowych platform lub programu PowerPoint. Ważne jest, aby prezentacja była interesująca i zawierała takie elementy, jak definicja i prawdziwe przykłady. Po prezentacji trener zadaje pytania:

"Czy byliście kiedyś świadkami cyberprzemocy?"

"Czy czytaliście kiedyś fake newsy?"

"Jak te dwa zjawiska wpływają na nasze życie?"

"Czy są sposoby, żeby z nimi walczyć?"

Czas trwania: 45 min.

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Do wykonania prezentacji, prowadzący może wykorzystać darmową platformę canva.com.

Można też skorzystać z gotowych filmów, takich jak np:

<https://www.youtube.com/watch?v=0Xo8N9qJtk> – “Cyber-bullying Facts – Top 10 Forms of Cyber Bullying”
<https://www.youtube.com/watch?v=asTi6y39xl> - Cyber Bullying (UNICEF)
https://www.youtube.com/watch?v=Jwu_7lqWh8Y - How to Beat Cyberbullies

<https://www.youtube.com/watch?v=8X5B93C6OKI> – “The meaning of ‘fake news’ – Episode 1”
<https://www.youtube.com/watch?v=V4o0B6IDo50> - What Is Fake News?
https://www.youtube.com/watch?v=cSKGa_7XJkg - How false news can spread - Noah Tavlin

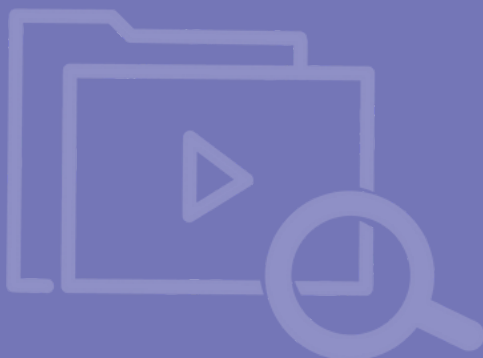
MATERIAŁY:

Praktyczne:

Dostęp do Internetu, kartki papieru, długopisy

Online: Zoom, Jamboard

To ćwiczenie można wykonać online lub stacjonarnie.

SPRZEDAJ TO

OPIS:

Media są obecnie traktowane jako główne źródło nie tylko informacji, ale i rozrywki. Należy pamiętać, że w większości przypadków są one przede wszystkim biznesem. Nawet jeśli treści medialne nie są tworzone z myślą o zyskach finansowych, jak w przypadku niektórych blogów czy wpisów w mediach społecznościowych, prawie zawsze są one rozpowszechniane z myślą o zysku. Konkretny cel przekazu - czy to zysk, czy tylko przyciągnięcie uwagi - będzie miał wpływ na treść i sposób jej przekazywania.

Podziel uczestników na 2-3 osobowe grupy.

Rozdaj kartki papieru A1/A2, kolorowe pisaki, markery, karteczki smaoprzylepne i inne materiały kreatywne, które masz do dyspozycji.

Rozdaj każdej grupie zdjęcie tego samego produktu.

Poproś, aby z koszyczka lub pudełka wyciągnęli kartkę z opisem konkretnej grupy odbiorców (innej dla każdej grupy).

Poproś wszystkie grupy o przygotowanie krótkiej propozycji skutecznego podejścia do reklamowania produktu, mającego na celu przyciągnięcie konkretnej, wybranej przez nich grupy odbiorców - wybierz konkretny środek przekazu, rodzaj komunikatu, język i zaproponuj konkretny przekaz, który przyciągnie daną osobę/grupę.

Po prezentacjach grup, należy przedyskutować, dlaczego wybrano określone podejścia i jak różnią się one w zależności od grupy docelowej i indywidualnej interpretacji.

Wyjaśnij/przedyskutuj, w jaki sposób przekazy medialne mogą być dostosowane w taki sposób, aby wywoływać różne reakcje/emocje itp.

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Obserwuj postępy uczestników, staraj się nakierować ich na właściwy kierunek, zadając pytania pomocnicze, jeśli widzisz, że mają trudności z ustaleniem, jak dotrzeć do konkretnej osoby/grupy, np. jak myślisz, na jaki rodzaj mediów taka osoba zwróciłaby największą uwagę? Jakiego rodzaju obrazy lub wiadomości mogłyby ją zainteresować, by zwróciła uwagę na to, co chcesz jej przekazać? itp. Bądź kreatywny
Poproś uczestników o wyrażenie swojego punktu widzenia
Zapewnij grupie wsparcie

MATERIAŁY:

Praktyczne:

kartki papieru A1/A2, kolorowe pisaki, markery, karteczki samoprzylepne, inne materiały kreatywne.

WYBIERZ SWOJĄ MELODIĘ

OPIS:

Media oddziałują na nas nie tylko przez to, co mówią, ale także przez to, jak wpływają na nasze emocje. Muzyka i inne dźwięki mają duży wpływ na to, jak interpretujemy wiadomości. Są jednym ze sposobów wpływania na nasz nastrój i emocje. Aby uczestnicy lepiej zrozumieli, w jaki sposób różne warstwy mediów, np. dźwięk, mogą wpływać na naszą percepcję i wrażliwość na określone komunikaty, indywidualnie lub w małych grupach rozdaj uczestnikom obrazki przedstawiające różne sceny z życia codziennego i zawodowego (np. wieczorny relaks, frustracja w pracy, zabawa z dziećmi lub przyjaciółmi, wycieczka samochodowa itp.) Poproś uczestników o znalezienie w Internecie utworu muzycznego, który ich zdaniem pasuje do danego zdjęcia. Poproś uczestników, aby odtworzyli ten utwór innym. Niech inni uczestnicy zgadną, dlaczego i jakie przesłanie chciał przekazać uczestnik, który wybrał ścieżkę dźwiękową. Czy mu się udało? Jeśli nie, zastanówcie się, jak inny wybór muzyki mógłby wpłynąć na inny odbiór tej sceny?

Czas trwania: 40 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Bądź kreatywny
Poproś uczestników o wyrażenie swojego punktu widzenia
Zapewnij grupie wsparcie
Jeśli uczestnicy mają trudności, zasugeruj możliwe źródła utworów muzycznych, np. YouTube, lub sposób na znalezienie odpowiedniego utworu, np. szukając skojarzeń takich jak relaks, muzyka na imprezę, letnie melodie, muzyka do pracy itp.
Wyznacz czas na poszukiwania

MATERIAŁY:

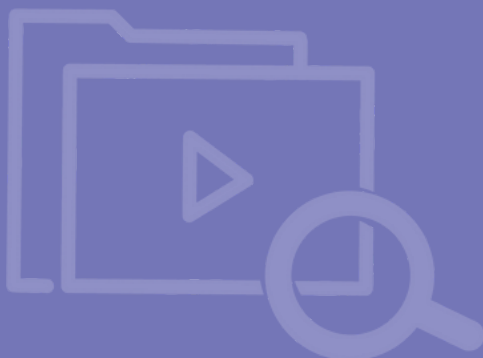
Praktyczne:

Ilustracje, smartfony, długopisy, kartki papieru

Online:

Dostęp do muzyki:
<https://freeplaymusic.com>
<https://www.youtube.com/>
<https://clark.com/technology/free-music-online/>

Dostęp do darmowych zdjęć:
<https://pixabay.com/>
<https://unsplash.com/>

PODAJ DALEJ

OPIS:

Na wiadomości, które otrzymujemy, często wpływa percepcja i interpretacja innych osób zaangażowanych w przekazywanie wiadomości. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy informacje uzyskujemy za pośrednictwem mediów społecznościowych. To często znacznie zniekształca fakty. Nawet przy najlepszych intencjach, by trzymać się faktów, zachowanie oryginalnego znaczenia bez dodawania naszego osobistego rozumienia informacji nie jest łatwym zadaniem.

Przeczytaj wiadomość jednemu, i tylko jednemu uczestnikowi. Poproś uczestnika, aby przekazał wiadomość następnemu uczestnikowi, który przekaże ją kolejnemu i tak dalej, aż wiadomość dotrze do ostatniego uczestnika. Wiadomość powinna być przekazana za pomocą słów, mimiki lub innej formy, ale bez użycia dokładnego oryginalnego przekazu. Na koniec grupa analizuje przekształcenia komunikatu. Jak i gdzie znaczenie wiadomości zostało zmienione itp.

Czas trwania: 30 - 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Upewnij się, że początkowy komunikat nie będzie słyszany przez innych (możesz go też przekazać pierwszej osobie na kartce papieru lub po prostu pokazać, np. na smartfonie).

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Papier, długopisy, kredki do kolorowania lub inne środki, których mogą użyć uczestnicy, aby przekazać wiadomość.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

PRZECZYTAJ ARTYKUŁ

OPIS:

Dzięki temu ćwiczeniu uczestnicy zrozumieją główne pojęcia związane z różnorodnością (np. kultura, tożsamość, równość, empatia, uprzedzenia, stereotypy, dyskryminacja, rasizm, obywatelstwo, globalna współzależność, zrównoważony rozwój).

- Krok 1 dyskusja plenarna (15 minut)

Wybierz artykuł, może to być artykuł internetowy lub drukowany, gazeta, czasopismo itp. Przeczytaj artykuł razem z uczestnikami. Możesz zadać kilka pytań otwartych związanych z tematem artykułu.

- Krok 2 (praca grupowa – 20 minut)

Wyświetl artykuł i poproś mikro-grupy lub pary uczestników o przeczytanie go i wymyślenie pytań do dyskusji na podstawie artykułu lub wynikających z niego najważniejszych wątków.

Następnie poproś każdą grupę o zapisanie na tablicy najlepszych pytań. Zwróć uwagę na podobieństwa i różnice w pytaniach z różnych grup. Uczestnicy indywidualnie odpowiadają na pytania z arkusza z opisem zadania, a po zakończeniu mogą przedyskutować swoje odpowiedzi z partnerem. Poproś uczestników, aby utworzyli nowe grupy (lub pomóż im w tym, używając kolorowych kart) i przedyskutowali pytania, które wydają im się najbardziej interesujące spośród pytań zapisanych na tablicy i tych z arkusza z opisem zadania. Poproś grupy o przedstawienie sprawozdania całej klasie.

- Krok 3 (podsumowanie - 20 minut)

Przeprowadź sesję podsumowującą w oparciu o pytania wybrane przez grupy. Uczestnicy zapisują trzy spostrzeżenia, które uzyskali podczas tej dyskusji.

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

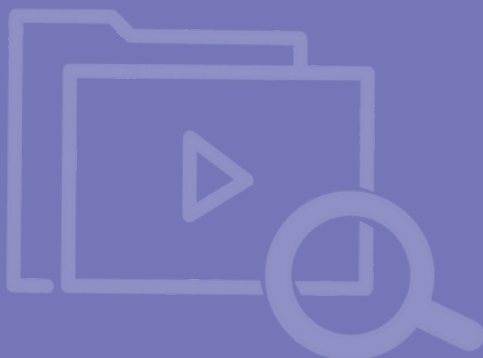
Dla prowadzącego:

Moderator musi kierować dyskusję w stronę treści artykułu, aby powstrzymać dyskusje odbiegające od tematu.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

tablica, komputer

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

BADANIE INTERAKCJI Z MEDIAMI

OPIS:

Po zakończeniu tego ćwiczenia uczestnicy będą znali różnicę między informacją a dezinformacją, będą potrafili zidentyfikować rodzaje wiadomości wprowadzających w błąd, będą wiedzieli, jak sprawdzać informacje i będą znali zmiany zachodzące w środowisku medialnym.

- Krok 1 (dyskusja plenarna - 15 minut)

Prowadzący omawia z uczestnikami rodzaje wiadomości wprowadzających w błąd, korzystając z różnych materiałów.

Następnie, prowadzący przegląda tabelę o rodzajach fake newsów (<https://abqlibrary.org/FakeNews/TypesofNews>), oraz:

- Zadaje pytania w oparciu o każde z kryteriów

- Zachęca do weryfikacji obrazu, przeprowadzenie wyszukiwania wstecznego na przykładzie strony <https://tineye.com/>.

- Wspólnie z uczestnikami przygotowuje kilka przykładów, wykorzystując różne kryteria z tabeli informacyjnej.

- Dzieli się wiedzą o istniejących organizacjach zajmującymi się wyszukiwaniem faktów

- Krok 2 (praca w grupach - 20 minut)

Praca w grupach: Uczniowie ustalają w swoich grupach, które informacje są fałszywe, a które prawdziwe, a następnie przedstawiają je.

- Krok 3 (podsumowanie - 20 minut)

Przeprowadzenie sesji podsumowującej w oparciu o pytania wybrane przez grupy. Uczestnicy zapisują trzy spostrzeżenia, które uzyskali podczas tej wymiany.

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

1. <https://abqlibrary.org/FakeNews/TypesofNews>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=w1CeRpfByG8>
3. <https://tineye.com/>
4. <https://www.ifla.org/publications/node/11174>

MATERIAŁY:

Praktyczne:

tablica, komputer

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ZGADNIJ KTO TO?

OPIS:

Po zakończeniu tego ćwiczenia uczestnicy będą znali różnicę między informacją a dezinformacją, będą potrafili zidentyfikować rodzaje wiadomości wprowadzających w błąd, będą wiedzieli, jak sprawdzać informacje i będą znali zmiany zachodzące w środowisku medialnym.

- Krok 1 (dyskusja plenarna - 10 minut)

Uczniowie wraz z prowadzącym dzielą się źródłami, z których otrzymują wiadomości i informacje.

Prowadzący podaje kilka przydatnych i wiarygodnych źródeł informacji.

- Krok 2 (praca indywidualna - 20 minut)

Każdy z uczestników może upublicznić swoje osobiste źródła informacji, tworząc w ten sposób listę, dzięki czemu po zakończeniu ćwiczenia "Sprawdź informacje" wszyscy uczestnicy mogą ponownie przejrzeć listę, aby zrozumieć, co stanowi wiarygodne źródło. Prowadzący mogą zapisać te źródła na tablicy, aby ułatwić uczestnikom współpracę i śledzenie ich działań.

Trenerzy rozdają arkusze lub slajdy z prezentacjami zawierającymi różne artykuły informacyjne, posty na portalach społecznościowych.

Trenerzy rozdają arkusze lub slajdy z artykułami informacyjnymi, postami na portalach społecznościowych. Uczniowie mają za zadanie określić, które informacje są fałszywe, a które prawdziwe. Po odkryciu fałszywych wiadomości uczniowie prezentują je na forum i kolegom.

- Krok 3 (podsumowanie i ewaluacja - 30 minut)

Do podsumowania i oceny należy wykorzystać poniższe pytania przewodnie.

- Czego nauczyłeś/łaś się dzięki temu ćwiczeniu?

- Czy interpretacja innego źródła daje nam szansę spojrzenia na sprawy z różnych, często przeciwstawnych, punktów widzenia? Jeśli tak, to w jaki sposób? Jeśli nie, to dlaczego nie?

- Czy interpretacje wiarygodnych źródeł i dyskusje na ich temat dają uczniom okazję do nauczenia się, jak wybierać źródła, z których otrzymują wiadomości i informacje? Jeśli tak, to w jaki sposób? Jeśli nie, to dlaczego nie?

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

1. Przemysł i przedyskutuj różne sytuacje
Zbyt duże grupy mogą przeszkadzać w realizacji celów i utrudniać dialog

MATERIAŁY:

Praktyczne:

tablica, komputer

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Multimedia content
analysis

ŚCIEŻKA DŹWIĘKOWA

OPIS:

Streszczenie: Identyfikacja emocji na podstawie dźwięku

To ćwiczenie ma na celu pomóc uczniowi uświadomić sobie i uzewnętrznić uczucia, co pomoże mu odkryć, jaki wpływ na odbiorców może mieć to, jak się o nich mówi.

W celu opracowania ćwiczenia uczestnicy zostają podzieleni na grupy A i B.

Prowadzący rozdaje każdemu uczestnikowi karteczki z różnymi uczuciami, a następnie odtwarza nagranie lub piosenkę, aby sprawdzić, jakie uczucia wywołuje ona u uczestników.

Po zakończeniu nagrania uczestnicy będą musieli wybrać kartę z emocją, która najlepiej oddaje to, co czuli, słuchając nagrania.

Każdy uczestnik wyjaśnia reszcie grupy, dlaczego wybrał daną kartę oraz jakie główne cechy, miały na to wpływ.

Czas trwania: 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

- Zapewnienie spokojnej atmosfery
- Zachęcenie uczestników do zamknięcia oczu i zwrócenia uwagi na uczucia wywoływane przez muzykę

MATERIAŁY:

Praktyczne:

- Długopis
- Odtwarzacz z piosenkami/audycjami lub płytą CD do włożenia
- Karteczki z zapisanymi różnymi emocjami
- Przykładowe piosenki:
<https://www.youtube.com/watch?v=BiQIc7fG9pA>
<https://www.youtube.com/watch?v=xxmBFhcdp3E>

CZY TO SIĘ ZGADZA?

OPIS:

Streszczenie: Wykryj filmy, które mają mylące tytuły i omów je.

To ćwiczenie ma na celu uświadomienie ludziom, jak łatwo jest przeczytać tytuł i uwierzyć w niego, mimo że treść nie jest z nim zgodna, oraz jak szybko informacje, które czytelnicy wyciągnęli z tytułu, mogą rozprzestrzeniać się między ludźmi.

Prowadzący musi podzielić uczestników na grupy 4-osobowe. Każda z grup powinna znaleźć 4 filmy z chwytliwymi tytułami, które nie pasują do treści lub mogą wprowadzać w błąd. Muszą napisać, dlaczego tytuł wprowadził ich w błąd i zaproponować nowy, który będzie pasował do treści.

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

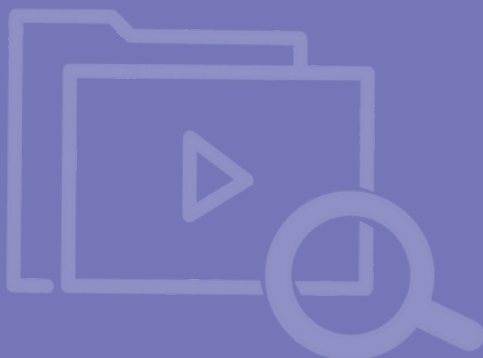
Dla prowadzącego:

- Zrób obszerny research
- Rób notatki na temat treści filmu
- Zapisz kluczowe frazy z filmu
- Zapisz tytuł filmu na kartce papieru i zanotuj, ile razy pojawia się coś związanego z tytułem filmu
- Powtórz film tyle razy, ile to konieczne

MATERIAŁY:

Praktyczne:

- Laptopy, na których można odtwarzać filmy
- Dostęp do Internetu w celu przeprowadzenia badań
- Papier
- Długopis

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Multimedia content
analysis

ZAŁOŻENIE

OPIS:

W celu wykrycia głównego założenia filmu ważne jest, aby uczestnicy zrozumieli, że jest to zadanie do wykonania indywidualnie.

Powinni skupić się na znalezieniu od trzech do pięciu szczegółów filmu - jednego na początku, dwóch lub trzech w środku i jednego lub dwóch na końcu. Wszystkie te informacje należy zapisać na arkuszu pracy. Te wskazówki pomogą uczestnikom zwrócić uwagę na cały film i wybrać jego cel.

Aby pomóc uczestnikom w opracowaniu celu, można poprosić ich o odpowiedź na pytanie: Czego twórca oczekuje od tego filmu po jego obejrzeniu? Czego on/ona chce lub szuka?

Czas trwania: 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

- Rób notatki na temat treści filmu.
- Zapisz kluczowe wyrażenia z filmu.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

- Filmy
- Papier
- Długopis

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Multimedia content
analysis

GRA MULTIMEDIALNA

OPIS:

To ćwiczenie jest przydatne, aby zapewnić narzędzie do nauki o dezinformacji i fake newsach oraz pozwolić uczestnikom przekonać się o skuteczności grywalizacji.

Prowadzący proponuje uczestnikom zagranie w FACTITIOUS (<http://factitious2017.augamestudio.com/#/>) - grę multimedialną stworzoną specjalnie do pracy nad dezinformacją i fałszywymi wiadomościami.

Po wykonaniu wszystkich kroków uczestnicy zostaną poproszeni o porównanie wyników i omówienie całego procesu.

Prowadzący przedstawi kilka informacji o historii tej gry i przytoczy prawdziwe przypadki, w których została ona z powodzeniem wykorzystana, aby zainspirować uczestników.

Czas trwania: 40 - 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

To ćwiczenie doskonale nadaje się do interakcji online

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Każdy uczestnik musi mieć dostęp do własnego urządzenia, aby ukończyć grę, dlatego potrzebne jest pomieszczenie z aktywnym połączeniem WIFI. Ćwiczenie to można przeprowadzić w obecności grupy lub online z grupą połączoną za pomocą platformy (np. Zoom lub Google Meet).

OSTATNIA WIECZERZA

OPIS:

To ćwiczenie jest przydatne, by pokazać, jak narracja jest modyfikowana przez formę.

Prowadzący pokazuje grupie reprodukcje czterech dzieł z historii sztuki, które łączy ten sam temat

- Ostatnia Wieczernia Leonarda Da Vinci: <https://bit.ly/3zLvK1P>

- Ostatnia Wieczernia Davida La Chapelle'a :

<https://ab.co/3d0YcTV>

- Ostatnia Wieczernia autorstwa Dierica Boutsy Starszego :

<https://bit.ly/3gWSLX0>

- Ostatnia Wieczernia Salvadora Dalí : <https://bit.ly/2TRfSuj>

Każda praca jest obserwowana w ciszy przez kilka minut. Po dokładnej analizie poszczególnych dzieł uczestnicy proszeni są o przeanalizowanie, co je łączy, a jakie szczegóły je różnią i jak te szczegóły wpływają na przekaz. Prowadzący rozpoczyna dyskusję.

Pod koniec pierwszej sesji dzielenia się doświadczeniami prowadzący przedstawia pewne informacje o poszczególnych utworach i autorach, aby pogłębić ich zrozumienie.

Wprowadza takie pojęcia, jak kontekst historyczny, w którym dzieło powstało, jego wpływ oraz narracja, która się za nim kryje.

Na zakończenie tego ćwiczenia uczestnicy mogą zostać poproszeni o przygotowanie własnej "Ostatniej Wieczerni" (szkic, fotografia, puzzle) oraz przedstawienie jej kontekstu i narracji, która się za nią kryje.

Czas trwania: 40 - 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Ważne jest, aby reprodukcje prac były pokazywane w podobnym rozmiarze, aby skupić uwagę uczestników na treści opowiadania.

Jeśli uczestnicy zostaną poproszeni o przygotowanie własnej "Ostatniej Wieczerzy", może to być również przydatne zadanie domowe, pozwalające na dalszą refleksję nad tym, co wydarzyło się podczas sesji.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

sala wyposażona w sprzęt do projekcji wideo z odpowiednią przestrzenią na ustawienie krzeseł w kręgu lub możliwość powieszenia na ścianie plakatów z reprodukcjami prac w dużym formacie.

Ćwiczenie może być przeprowadzone w obecności grupy lub online, z grupą połączoną za pomocą platformy (np. Zoom lub Google Meet).

DOBRE WIEŚCI I ADWOKAT DIABŁA

OPIS:

To ćwiczenie jest przydatne do trenowania krytycznego myślenia.

Uczestnicy zostają podzieleni na grupy po 4-5 osób.

Każda grupa ma za zadanie wyszukać w Internecie wiadomość, którą uważa za pozytywną. Muszą wybrać co najmniej 3 artykuły opisujące tę wiadomość, wybierając różne źródła i głosy.

W drugiej fazie każda grupa, za pośrednictwem swojego przedstawiciela, musi

- zaprezentować wybrane przez siebie wiadomości
- zilustrować różne podejścia, które zostały podkreślone w trzech artykułach

- powiedzieć grupie, dlaczego i w jaki sposób wybrali tę wiadomość oraz dlaczego uważają, że jest ona pozytywna.

Uczestnicy spoza grupy powinni zadawać pytania dotyczące każdego punktu, aby zbadać prawdziwość wiadomości i jej pozytywny charakter (zabawa w adwokata diabła).

Czas trwania: 40 - 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

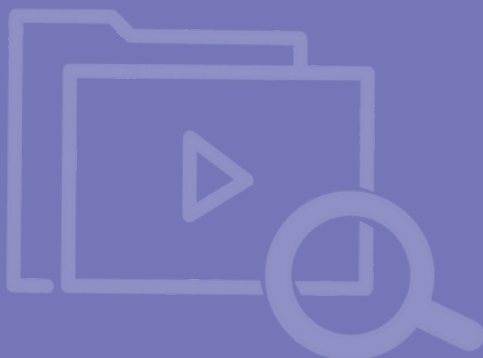
Dla prowadzącego:

Prowadzący może nieco skomplikować pracę, różnicując prośby kierowane do poszczególnych grup. Na przykład, może poprosić jedną grupę o dobre wiadomości ekonomiczne, drugą o dobre wiadomości lokalne, a trzecią o dobre wiadomości sportowe. W takim przypadku na koniec zajęć moderator może zachęcić do refleksji nad tym, w jaki sposób bliskość tematu zmienia nasze odczucia o nim.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Każdy uczestnik musi mieć dostęp do własnego urządzenia i zapewnione aktywne połączenie WiFi. Ćwiczenie może być przeprowadzone w obecności grupy lub online, z grupą połączoną za pomocą platformy (np. Zoom lub Google Meet).

KTO POZNA FAKE NEWSA?

OPIS:

To ćwiczenie ma na celu powitanie uczestników i zainicjowanie rozmowy między nimi podczas spotkania, szkolenia czy sesji integracyjnej. Ćwiczenie na przełamywanie lodów pomaga ludziom w komfortowej interakcji i wzajemnym poznaniu się przy wsparciu prowadzącego.

Prowadzący prosi uczestników, by stanęli w kręgu i na małej, białej prostokątnej kartce napisali ogólny przykład zdarzenia lub doświadczenia związanego z zastraszaniem w sieci, które znają lub z którym mieli do czynienia, a na drugiej kartce swoje imię. Wszystkie te kartki zostają wymieszane, a następnie prowadzący przykleja je na białej tablicy, aby uczestnicy mogli sprawdzić swoje odpowiedzi.

Następnie każdy uczestnik musi połączyć każde zdanie z imieniem osoby, aby zapamiętać jej imię. Zwycięzcą zostaje ten uczestnik, który dobrze skojarzy najwięcej imion z podanymi zdaniami. Na koniec, w ciągu ostatnich 5 minut, prowadzący może krótko skomentować wraz z grupą czym są fake newsy.

Czas trwania:

15 do 20 min.

5 do 10 min. na dyskusję

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wysłuchaj potrzeb uczestników
Spraw, by zajęcia były rozrywką
Bądź kreatywny
Zapewnij grupie wsparcie

MATERIAŁY:

Praktyczne:

kartki papieru, tablica,
długopisy/ołówek

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

GŁUCHY TELEFON

OPIS:

To ćwiczenie ma na celu powitanie uczestników i zainicjowanie rozmowy między nimi podczas spotkania, szkolenia czy sesji integracyjnej. Ćwiczenie na przełamywanie lodów pomaga ludziom w komfortowej interakcji i wzajemnym poznaniu się przy wsparciu prowadzącego.

Prowadzący prosi uczestników, aby stanęli w kręgu i przez kilka minut zastanowili się nad prawdziwą lub wymyśloną sytuacją lub wiadomością, a następnie zaczęli zdanie zaczynające się od słów "Słyszałem, że..." i dokończyli je, podając jedną z sytuacji. Zdanie powinno być wypowiedziane bardzo szybko i bardzo cicho, tak, aby trafiło tylko do ucha sąsiada. Uczestnicy muszą przekazać to, co zrozumieli, sąsiadowi siedzącemu obok. Na końcu kręgu ostatnia osoba powinna powtórzyć głośno całe zdanie i dowiedzieć się, czy jest ono prawdziwe, czy nie.

To ćwiczenie można przeprowadzić w różnych grupach, liczących co najmniej 3 lub 4 osoby.

Wygrywa grupa, której wiadomość najbardziej odpowiada zdaniu otwierającemu.

Każda grupa może nadać sobie nazwę i powtarzać ćwiczenie, zmieniając wiadomości, aby było bardziej wymagające i zabawne.

Czas trwania: 20 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wysłuchuj potrzeb uczestników
Spraw, by zajęcia były zabawą
Bądź kreatywny
Przeanalizuj ostatnie zdanie
Poproś grupę o refleksję nad tym, co zrobiła
Zapewnij grupie wsparcie.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

połączenie internetowe w celu
szukania fake newsów
Kartki papieru, długopis,
ołówki, biała tablica

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Ice breakers

4 FAKTY

OPIS:

To ćwiczenie ma na celu powitanie uczestników i zainicjowanie rozmowy między nimi podczas spotkania, szkolenia czy sesji integracyjnej. Ćwiczenie na przełamywanie lodów pomaga ludziom w komfortowej interakcji i wzajemnym poznaniu się przy wsparciu prowadzącego.

Prowadzący prosi uczestników, aby stanęli w kręgu. Ćwiczenie to można przeprowadzić w jednej grupie, w parach lub w grupach po 3 lub 4 osoby, w zależności od liczby uczestników.

Prowadzący podaje grupom 4 ogólne stwierdzenia, fakty, sytuacje i doświadczenia, z których jedno powinno być fałszywe, a pozostałe 3 prawdziwe. Każdy uczestnik może opowiedzieć grupie lub w parze o swoich 4 faktach, a pozostali muszą odgadnąć, który z nich jest fałszywy. Wszystkie fałszywe fakty można zebrać na białej tablicy i skomentować lub porównać z innymi fałszywymi wiadomościami wyszukanyymi w Internecie.

Czas trwania: 20 min.
5 do 10 min. na dyskusję

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wysłuchuj potrzeb uczestników
Spraw, by zajęcia były zabawą
Bądź kreatywny
Pomóż uczniom znaleźć ciekawe, interesujące i zabawne fakty
Stwórz komfortową atmosferę
Poproś grupę, aby nie zdradzała fałszywych faktów.
Zapewnij grupie wsparcie.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

papier, długopis, tablica, połączenie z Internetem

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ZRÓB KROK DO PRZODU

OPIS:

To ćwiczenie pozwala uczestnikom określić podobieństwa i różnice między nimi dotyczące ich relacji z mediami internetowymi. W miarę jak uczestnicy udzielają odpowiedzi, prowadzący poznaje ich zaangażowanie w media cyfrowe, a także przedstawia uczestnikom kilka pomysłów na to, jakie efekty może mieć to szkolenie.

Prowadzący prosi uczestników, aby stanęli w kole naprzeciwko siebie i wyjaśnia, że odczyta stwierdzenie dotyczące ich stosunku do mediów internetowych (np. mediów społecznościowych, wiadomości itp.), a uczestnicy zdecydują, czy to stwierdzenie dotyczy ich, czy nie. Jeśli stwierdzenie dotyczy uczestnika, robi on jeden krok do przodu w kierunku środka koła. Jeśli stwierdzenie nie ma zastosowania, uczestnik pozostaje na swoim miejscu. Prowadzący odczytuje kolejno stwierdzenia; jedno stwierdzenie - jedna runda. Po zakończeniu każdej rundy uczestnicy powinni wrócić na swoje miejsca.

Możesz wybrać wypowiedzi o niskim stopniu ryzyka lub wypowiedzi związane bezpośrednio z tematem, takie jak poniższe:

- Mam konto na Facebooku.
- Zaraz po przebudzeniu przeglądam Facebooka.
- Czytam wiadomości z określonej strony internetowej.
- Rzadko czytam wiadomości.
- Sprawdzam dwukrotnie informacje, które czytam w Internecie.

Czas trwania: 15 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Poproś uczestników, aby zastanowili się nad każdym stwierdzeniem przed podjęciem decyzji o wystąpieniu lub nie.

Przypomnij im, że nie ma dobrej lub złej odpowiedzi
Daj uczestnikom czas na podjęcie decyzji i dyskusję, jeśli zajdzie taka potrzeba.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Duża przestrzeń do stworzenia kręgu.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ImedialOnline MEDIA
Literacy skills

Ice breakers

BAŃKA FILTRUJĄCA

OPIS:

To ćwiczenie ma na celu pomóc uczestnikom zrozumieć algorytm informacji, którymi się otaczają. Zgodnie z ich preferencjami (tym, co codziennie oglądają) algorytm modyfikuje ich kanał informacyjny, podając odpowiednie dla nich informacje.

Prowadzący prosi uczestników, aby porównali swoje wyszukiwania (np. w mediach społecznościowych, wyszukiwarce google, reklamach) z osobą obok (lub w małych grupach). Uczestnicy są proszeni o przedyskutowanie wyników. Alternatywna opcja: Jeśli grupa nie czuje się komfortowo, pokazując innym swoje wyszukiwania, prowadzący może wyświetlić swój na większym ekranie, aby uczestnicy mogli porównać go ze sobą.

Czas trwania: 15 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Idealnie jest stworzyć bezpieczną przestrzeń do tego ćwiczenia i zachęcić uczestników do obiektywnego porównywania różnych tematów, a nie do osądzania/obwiniania/zawstydzania innych.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Urządzenia mobilne uczestników
Dostępność połączenia internetowego
Duży ekran/projektor (dla opcji alternatywnej)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Ice breakers

OPINIA O MEDIACH INTERNETOWYCH

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest ujawnienie opinii uczestników na temat mediów internetowych.

Prowadzący pyta uczestników o opinię na dany temat, w zależności od tego, co będzie się działo w dalszej części szkolenia. Przykładowe pytanie może brzmieć: "Czy Twoim zdaniem to dobrze czy źle, że w cyfrowym świecie możemy szybko uzyskać informacje z tak wielu różnych źródeł?". Niektórzy uczestnicy mogą mieć poczucie, że nie mają wystarczającego dostępu do różnych źródeł lub że mają dostęp do wielu źródeł i nie zawsze wiedzą, którym z nich ufać. Niektórzy mogą uważać, że posiadanie różnorodnych poglądów i możliwość dzielenia się nimi jest podstawą demokracji lub mogą uważać, że powinny istnieć pewne ograniczenia w wyrażaniu poglądów. Wszyscy uczestnicy są zachęceni do udzielania odpowiedzi po kolei. Prowadzący powinien poprowadzić tę dyskusję z wyczuciem, stosownie do kontekstu.

Czas trwania: 20 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Ważne jest, aby stworzyć bezpieczną przestrzeń i przypomnieć, że wszystkie opinie są mile widziane w dyskusji. Na początku można podać listę zdań, jak wyrażać niezgodę z szacunkiem (np. Widzę, o co ci chodzi. Jednak.../ Nie zgadzam się, ale proszę, powiedz mi więcej o swoim punkcie widzenia./ Czy byłbyś tak miły i wyjaśnił, dlaczego tak uważasz?/ Wysłuchałem cię, a teraz mogę ci powiedzieć, co o tym myślę?

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Tablica do zapisania listy zdań na temat tego, jak wyrażać niezgodę z szacunkiem (opcjonalnie).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ORZEŁ CZY RESZKA

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest nauka rozpoznawania fałszywych informacji, a także integracja uczestników, którzy podzielą się ze sobą swoimi spostrzeżeniami na temat informacji, które znaleźli na kartach.

Uczestnicy siadają w kręgu. Prowadzący rozdaje przygotowane wcześniej kartki, na których po jednej stronie zapisane są fakty, a po drugiej fałszywe wiadomości. Zadaniem każdego uczestnika jest wylosowanie jednej kartki i określenie, na której stronie znajduje się fakt, a na której fake news. Po przeczytaniu kart i wyrażeniu swojej opinii każdy uczestnik uzasadnia swoją odpowiedź.

Aby przygotować karty, trener może skorzystać z darmowej platformy CANVA.

<https://www.canva.com/>, lub przygotować karty w dokumencie Word.

Na koniec ćwiczenia prowadzący powinien wyjaśnić uczestnikom, jak rozpoznać fałszywe wiadomości.

Czas trwania: 15 - 20 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Przykłady artykułów typu fake news, które można wykorzystać w tym ćwiczeniu <https://researchguides.ben.edu/c.php?g=608230&p=4220071>

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Przygotowane wcześniej karty

To ćwiczenie można przeprowadzić fizycznie lub online. Jeśli trener zdecyduje się na spotkanie online, może wykorzystać do tego platformę Zoom i podzielić uczestników na grupy. Następnie uczestnicy mogą uzasadnić swoje odpowiedzi, korzystając z Jamboard.

Online: Zoom, Jamboard

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

PYTANIA Z KOSTKI

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest integracja uczestników, a także uświadomienie im, że nawet w kontaktach międzyludzkich możemy spotkać się z kłamstwem i fałszywymi informacjami. Do tego ćwiczenia potrzebna jest przygotowana wcześniej plansza z pytaniami, takimi jak: '1. skąd jesteś?', '2. jaki jest twój ulubiony kolor?' itp. Każdy uczestnik rzuca kostką i odpowiada na pytanie przypisane do numeru, a następnie podaje dwie odpowiedzi - jedną prawdziwą i jedną nieprawdziwą. Pozostali uczestnicy muszą odgadnąć, która odpowiedź jest prawdziwa. Do przygotowania planszy trener może wykorzystać bezpłatną platformę CANVA.

<https://www.canva.com/>

Jeśli zajęcia są prowadzone online, trener może przygotować grę, korzystając z darmowej platformy Tabletopia.

<https://tabletopia.com/>

Czas trwania: 15 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:
Sugerowane pytania:

1. Skąd pochodzisz?
2. Jaki jest Twój ulubiony kolor?
3. Jaka jest Twoja ulubiona potrawa?
4. Jaki jest Twój ulubiony film?
5. Jaki jest Twój ulubiony sport?
6. Gdzie byłeś na ostatnich wakacjach?
itd.

MATERIAŁY:

Praktyczne:
Gotowa plansza z pytaniami,
kostki do gry

Online: Zoom platform,
gotowa gra na Tabletopia

To ćwiczenie może być przeprowadzone stacjonarnie lub online. Jeśli trener zdecyduje się na spotkanie online, będzie musiał wcześniej przygotować grę na platformie Tabletopia. Jeśli ćwiczenie jest przeprowadzane fizycznie, trener powinien przygotować planszę z pytaniami.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

NIGDY NIE

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest przede wszystkim integracja uczestników. Uczestnicy na zmianę odpowiadają na serię pytań, dzięki czemu inni w grupie mogą dowiedzieć się o nich czegoś więcej i być może znaleźć wspólne zainteresowania. Ćwiczenie kończy się, gdy w grupie pozostanie tylko jeden uczestnik.

Uczestnicy siedzą w kręgu. Każdy z nich otrzymuje na początek 5 punktów. Pierwsza osoba mówi zdanie zaczynające się od: "Nigdy nie zdarzyło mi się...", na przykład: "Nigdy nie zdarzyło mi się okłamać kogoś w tym pokoju". Uczestnicy, którzy nie zgodzą się z tym zdaniem, tracą 1 punkt. Następnie kolejny uczestnik układa zdanie. Wygrywa osoba, której zostanie najwięcej punktów.

Czas trwania: 15 - 30 min.

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Jeśli nikt nie zgłosi się do rozpoczęcia ćwiczenia, trener może je rozpocząć lub może zapytać uczestników, np. kto odwiedził więcej krajów europejskich? W ten sposób uczestnicy rozpoczną dyskusję i wymienią kraje, w których byli, co również przełamie lody.

Przykłady zdań, które można wykorzystać w tym ćwiczeniu:

1. "Nigdy nie robiłam sobie manicure".
2. "Nigdy nie byłam w Disney World".
3. "Nigdy nie grałem w Scrabble".
4. "Nigdy nie śmiałem się tak mocno, że aż się popłakałem".
5. "Nigdy nie miałem ospy wietrznej".
6. "Nigdy nie miałem rybki".

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Kartka papieru do zapisywania punktów.

Online: Zoom, Jamboard

Zajęcia te mogą być prowadzone stacjonarnie lub online.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

PREZENTACJA UCZESTNIKÓW

OPIS:

Krytyczne podejście do "faktów" jest niezbędne do zdobycia umiejętności korzystania z mediów i skutecznego poruszania się we współczesnym świecie pełnym fałszywych wiadomości i dezinformacji. Jednak rozpoznanie fałszywych informacji nie jest łatwe, nawet jeśli się ich spodziewamy i celowo ich szukamy. Kto stworzył daną treść, to ważne pytanie, które należy wziąć pod uwagę, gdy próbujemy chronić się przed fałszywymi wiadomościami.

W zależności od wybranej formy warsztatów poproś uczestników, aby usiedli w kręgu lub stanęli naprzeciwko siebie. Poproś każdego z uczestników o przedstawienie się za pomocą imienia i trzech informacji o sobie. Jedna z 3 podanych rzeczy musi być fałszywa, a pozostałe 2 muszą być w pełni prawdziwe. Zacznij od przedstawienia 3 rzeczy o sobie. Po każdej prezentacji poproś pozostałych uczestników o wskazanie fałszywej informacji. Zanim przejdziesz do następnej osoby, poproś uczestnika prezentującego, aby poinformował wszystkich, która informacja była fałszywa.

Przed zakończeniem wybierz 1 lub 2 informacje, które zostały uznane za fałszywe podczas prezentacji. Zapytaj, dla kogo z uczestników byłyby one prawdziwe.

Wybierz te "fałszywe wiadomości", które z dużym prawdopodobieństwem mogą być prawdziwe dla innych. Pomoże to uczestnikom zrozumieć, jak ważne jest analizowanie wiadomości pod kątem źródła informacji i jej kontekstu.

Czas trwania: W zależności od liczby uczestników – 20 do 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Pamiętaj, aby brać udział w konkursie i podawać interesujące informacje o sobie, aby budować zaangażowanie uczestników. Słuchaj uważnie, aby zidentyfikować najlepsze "fałszywe informacje" do ostatniego etapu. Spraw, by ćwiczenie było zabawą. Zapisz najciekawsze przypadki, które mogą się przydać w przyszłości.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Pomieszczenie, w którym uczestnicy mogą łatwo siedzieć naprzeciwko siebie.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

WPŁYWOWE MEDIA

OPIS:

Media mają obecnie duży wpływ na nasze życie i kształtują nie tylko nasze widzenie świata, ale także wpływają na nasze decyzje i emocje. Jako odbiorcy informacji kształtujemy ostateczne znaczenie przekazywanych wiadomości w oparciu o nasze doświadczenia, cechy indywidualne czy stan emocjonalny. Dlatego istnieją różne media lub zagadnienia, które bardziej przyciągają naszą uwagę i oddziałują na nas w różny sposób.

Poproś uczestników, aby opowiedzieli wszystkim, jaki przekaz medialny wywarł na nich największy wpływ lub szczególnie zapadł im w pamięć i dlaczego?

Dla niektórych mogą być to fotografie, które zmieniły świat, np. <https://www.cbc.ca/documentarychannel/docs/photos-that-changed-the-world>, dla innych może to być bardzo ważny utwór muzyczny, np. <https://theculturetrip.com/north-america/articles/the-10-influential-songs-that-changed-the-world/>, ale może to być także np. reklama miejsca na wakacje, samochodu lub przedmiotu, który stał się Twoim długoterminowym marzeniem i motywacją w danym momencie.

W miarę jak uczestnicy opisują swoje historie, zapisz na tablicy główny temat każdej z nich.

Na koniec poproś uczestników o wskazanie głównych tematów, które zostały poruszone, np. wojna, imprezy, problemy zwierząt, wydarzenia polityczne itp.

Czas trwania: W zależności od liczby uczestników – 30 do 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Jeśli uczestnicy mają trudności z rozpoczęciem ćwiczenia, zacznij je od przedstawienia najbardziej wpływowego utworu medialnego. Możesz poprosić uczestników, aby użyli swoich smartfonów lub laptopa do pokazania utworu i/lub czegoś z nim związanego, aby pomóc innym lepiej zrozumieć przekaz, ale w tym przypadku daj każdemu 3-5 minut na początku na znalezienie tego, co chce zaprezentować, aby uniknąć problemów i/lub utraty koncentracji podczas prezentacji innych uczestników.

Zapewnij wsparcie w dyskusji końcowej, ale zachęć grupę do samodzielnego określenia głównych obszarów.

Poproś grupę o refleksję nad tym, co mówili

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Biała tablica z markerami

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

HISTORIA TWOJEGO ŻYCIA

OPIS:

Przekaz medialny zależy zarówno od twórców, jak i od odbiorcy i jego percepcji.

Poproś uczestników o utworzenie par. Jeśli to możliwe, uczestnicy w każdej grupie nie powinni się znać. Jeśli uczestnicy ogólnie się znają, postaraj się stworzyć pary o jak najmniejszym stopniu znajomości.

Zapewnij każdej parze kartki papieru i długopis do robienia notatek.

W parze, każdy uczestnik przeprowadza wywiad z drugą osobą.

Wywiad będzie trwał ok. 5-7 minut na osobę, a jego celem będzie znalezienie maksymalnie 3 interesujących faktów na temat drugiej osoby.

Następnie każdy z uczestników przygotowuje krótką wiadomość zawierającą najbardziej interesujące informacje o drugiej osobie (5- 10 min. przygotowania, 1-2 min. prezentacji).

Pozostaw uczestnikom wybór środka prezentacji - pisemny, ustny, rysunkowy itp.

Po zakończeniu prezentacji poproś uczestników o zastanowienie się, jak dokładne były ich prezentacje. Czy niektóre z nich "naciągały prawdę?", a może pomijały ważne szczegóły, pozostawiając miejsce na błędne interpretacje? Jeśli tak, czy było to zamierzone?

Czas trwania: W zależności od liczby uczestników – 35 do 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Zapewnij grupie wsparcie
Spraw, by ćwiczenie było
zabawą
Zachęć do kreatywności

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Kartki papieru, długopisy,
opcjonalnie - kredki, flamastry,
naklejki.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Ice breakers

PAPIEROWY SAMOŁOT

OPIS:

To ćwiczenie doskonale nadaje się do poznania uczestników. To ćwiczenie może być również realizowane w kontekście edukacji nieformalnej, można je zaadaptować do wykorzystania w klasie razem z uczniami. Przybliżony czas trwania ćwiczenia zależy od liczby uczestników i stopnia szczegółowości informacji.

Wyjaśnij uczniom, na czym będzie polegało ćwiczenie, a następnie przedstaw zadania, które uczniowie muszą wykonać. Rozdaj uczestnikom kartki papieru formatu A4. (5 minut)
Każdy gracz pisze o fałszywej wiadomości, którą spotkał w mediach, prasie drukowanej lub na portalach społecznościowych. Musi to być historia lub opowieść, która wywarła na nim pozytywne lub negatywne wrażenie. Ten fake news zostanie zapisany na kartce papieru, która następnie zostanie złożona w papierowy samolocik. (15 min), a następnie składa się ją w papierowy samolocik. Każdy uczestnik wystrzeliwuje swój papierowy samolocik do innego uczestnika. Na koniec wszyscy czytają na głos tekst na kartce i próbują odgadnąć, czyja to historia. (10 min)

Czas trwania: 15 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

1. Staraj się utrzymać optymistyczną atmosferę, aby nie dopuścić do przygnębienia uczestników z powodu przykrych wydarzeń, które przeżyli.
2. Szanuj zdanie i tempo każdego uczestnika.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

karteczki samoprzylepne, długopisy, kartki papieru A4

Online: Jamboard

Ćwiczenie to można przeprowadzić w stacjonarnie lub online z grupą połączoną za pomocą platformy (np. Zoom lub Google Meet).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

LISTA ZAKUPÓW

OPIS:

To ćwiczenie jest prowadzone w celu pobudzenia uczestników oraz rozwinięcia empatii i dobrych relacji między nimi. W wyniku tego ćwiczenia uczestnicy będą bardziej empatyczni w dążeniu do lepszego życia w społeczeństwie, będą potrafili zidentyfikować i zaakceptować słabe i mocne strony swoje i innych w odniesieniu do fałszywych wiadomości, mediów, portali społecznościowych itp.

Powiedz uczestnikom, że rozdasz listę różnych przedmiotów, z której każdy uczestnik musi wybrać dwa przedmioty. Nie mówisz, jakie są kolejne kroki ani w jakim celu je wybieracie. Uczniowie otrzymują listę zakupów, na której zapisane są różne rzeczy (konkretne przedmioty). Każdy z uczniów wybiera dwa przedmioty z listy zakupów i podaje ich nazwy obok wybranych przedmiotów. Następnie podaj listę dalej, tak aby każdy uczeń wybrał dwa przedmioty z listy. (5 minut)

Na tym etapie ćwiczenia powiedz uczestnikom, aby wyobrazili sobie, że toną na bezludnej wyspie, mając przy sobie tylko te dwa przedmioty. Na koniec uczniowie muszą zdecydować, co mogą zrobić z tymi dwoma wybranymi przedmiotami, jeśli znajdują się na bezludnej wyspie. Przykład: Przedmiot: długopis, butelka piwa, okulary, szafa, samochód, karta kredytowa, sznur, torba, telefon, komputer, gazeta, telewizor itp. (10 minut)

Na koniec każdy z uczestników przez 2 minuty opowiada o wybranych przez siebie przedmiotach, o powodach ich wyboru oraz o tym, jak te przedmioty mogą być wykorzystane do tworzenia fałszywych wiadomości.

Czas trwania: 15 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Uczestnicy muszą posiadać pewne umiejętności w zakresie korzystania z mediów.

Prowadzący powinien zorientować się, jaki jest ich poziom świadomości na temat fake newsów, a także z jakich platform społecznościowych korzystają.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

przybory do pisania, lista zakupów - arkusz A4, kartka z treścią zadania

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Ice breakers

LUSTERECZKO, POWIEDZ PRZECIE!

OPIS:

Zajęcia te pomagają rozwijać poczucie własnej wartości i empatię, a także dobre relacje między uczestnikami.

- Krok 1 (indywidualnie – 30 minut)

Poproś całą grupę, aby usiadła w kręgu. Rozdaj każdemu uczestnikowi arkusz z narysowanym lustrem. Poproś uczestników, aby napisali swoje imię na ramie lub uchwycie lusterka. Każdy z członków grupy przekazuje swoje lusterko osobie stojącej po prawej stronie kręgu i odbiera jedno od sąsiada z lewej strony. Każdy pisze jeden lub dwa pozytywne komentarze na temat osoby, której lustro znajduje się na otrzymanej kartce (np. osiągnięcia, pozytywną pracę oraz inne miłe i ciekawe rzeczy na temat danej osoby, używając słów, zwrotów, zdań itp.) Uczestnicy przekazują osobie po swojej prawej stronie lustro, które właśnie skomentowali. Kontynuuj tyle rund, ile masz czasu, ale przynajmniej do momentu, gdy połowa grupy napisze komentarze do każdego lustra.

- Krok 2 (podsumowanie – 30 minut)

Gdy wszystkie (lub wystarczająca liczba) osób wypowie się na temat komentarzy, poproś uczestników o zatrzymanie się i wzięcie lusterek. Daj im wystarczająco dużo czasu na przeczytanie komentarzy, a następnie przeprowadź krótką rozmowę opartą na kilku pytaniach. Na koniec uczestnicy dyskutują o tym, czy wyrażone opinie są prawdziwe, czy fałszywe i czy wyrażają prostą opinię.

Czas trwania: 60 min.

Imediał

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Zrób rysunek lustra na tyle duży, aby więcej uczestników mogło napisać komentarze. Podaj przykładowe pozytywne komentarze, które uczestnicy mogą pisać.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Kartki papieru z rysunkiem lustra, po jednej dla każdego uczestnika, długopis

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

JESTEŚ PEWNY?

OPIS:

Streszczenie: Rozstrzyganie, czy dana informacja jest prawdziwa czy fałszywa

To ćwiczenie ma na celu wprowadzenie uczestników do tematu fake newsów. Jest to łatwe i przyjemne ćwiczenie, które świetnie nadaje się do wprowadzenia uczestników w pozostałe zajęcia, a jednocześnie zachęca do pracy w grupie, pozwalając uczestnikom poznać się nawzajem.

Na początku prowadzący musi podzielić uczestników na dwie grupy o równej liczbie uczniów: grupę A i grupę B. Prowadzący rozdaje każdej z grup po dwie duże tekturki. Na jednej z nich będzie czerwony napis "FAŁSZ", zaś na drugiej zielony napis "PRAWDA". Następnie prowadzący opowiada uczniom o prawdziwym lub zmyślnym wydarzeniu, a grupy mają 5 minut na podjęcie decyzji, czy uważają, że wydarzenie jest prawdziwe, czy fałszywe. Kiedy prowadzący powie "start", osoba odpowiedzialna za każdą grupę będzie musiała podnieść jedną z kartek ("PRAWDA", jeśli uważają, że wydarzenie jest prawdziwe, i "FAŁSZ", jeśli uważają, że jest fałszywe).

Następnie prowadzący mówi, która z nich jest poprawną odpowiedzią i dlaczego. Za każdą poprawną odpowiedź grupa otrzymuje 2 punkty. Za każdą błędną odpowiedź traci 1 punkt. Wygrywa ta grupa, która jako pierwsza zdobędzie 10 punktów.

Chodzi o to, by wybór fake newsów był jak najbardziej prawdziwy, ponieważ chodzi o to, by uczestnicy zdali sobie sprawę, na jak wiele zmanipulowanych wiadomości są narażeni. Pomoże im to również nauczyć się rozróżniać te dwie grupy wiadomości.

Czas trwania: 30 min.

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Prowadzący powinien mieć uprzednio przygotowane wydarzenia i wybrać prawdziwe wiadomości, które następnie zostały zmanipulowane, aby pokazać uczniom, jak bardzo są narażeni na niebezpieczeństwo.

Prowadzący powinien zachęcać do pracy zespołowej.

Może zdecydować, kto będzie odpowiedzialny za podniesienie kartonika.

Może spróbować opowiedzieć zabawne lub ciekawe wydarzenia.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

- Zestaw fałszywych i prawdziwych wiadomości
- 2 czerwone i 2 zielone kartony
- papier i długopis do zapisywania punktów każdej grupy

ZNAJDŹ KŁAMSTWO

OPIS:

Streszczenie: Każdy uczestnik mówi o sobie jedną prawdę i jedno kłamstwo, a pozostali uczestnicy głosują, które z nich jest kłamstwem.

To ćwiczenie pomoże uczestnikom poznać się nawzajem w momencie, gdy będą odróżniać historie fałszywe od prawdziwych (co jest głównym celem dydaktycznym tego rezultatu).

Ćwiczenie będzie przebiegać w następujący sposób:

1. Prowadzący dzieli uczestników na dwie grupy: A i B
2. Po kolei każdy uczestnik z grupy A ustala z pozostałymi osobami w grupie, jaką prawdziwą historię o swoim życiu/doświadczeniu/etc. i jaką zmyśloną historię opowie uczestnikom z grupy B (im bardziej wiarygodną, tym lepiej). Np.: Wyobraźmy sobie, że jestem pierwszym uczestnikiem grupy A, który się wypowiada. Przedyskutuję z resztą mojej grupy, jaka prawdziwa historia, którą przeżyłem, jest najlepsza do opowiedzenia uczestnikom grupy B, a jaką zmyśloną historię mojego życia mogę wymyślić, aby brzmiała wiarygodnie.
3. Po uzgodnieniu, uczestnik 1 z grupy A opowie zarówno prawdziwą, jak i fałszywą historię osobom z grupy B.
4. Osoby należące do grupy B muszą przedyskutować, która z nich jest ich zdaniem prawdziwa, a która zmyśloną. Gdy to zrobią, udzielają odpowiedzi. Jeśli dobrze odpowiedzą, otrzymują 1 punkt, jeśli się pomylą, tracą jeden punkt.
5. Po kolei wszyscy uczestnicy z grup A i B opowiadają jedną swoją prawdziwą i jedną zmyśloną historię, zgodnie z wcześniej objaśnioną metodą.
6. Po zakończeniu wypowiedzi wszystkich uczestników wygrywa ta grupa, która uzyskała więcej punktów. .

Dzięki temu ćwiczeniu uczestnicy poznają się nawzajem i rozwijają umiejętności pozwalające im określić, która z informacji jest prawdziwa, a która fałszywa, zwracając dużą uwagę na osobę mówiącą, jej ton głosu, gesty, ruchy itp., ponieważ mogą one stanowić doskonałą wskazówkę, czy ktoś kłamie, czy nie (np. czy coś pomieszał, czy nie wie, jak kontynuować opowieść). Pomaga to uczestnikom odróżnić rzeczywistość od fikcji.

Chodzi o to, by wybór fake newsów był jak najbardziej zgodny z prawdą, ponieważ celem jest uświadomienie uczestnikom, na jak wiele zmanipulowanych wiadomości są narażeni. Pomoże im to również nauczyć się rozróżniać te dwie grupy wiadomości.

Czas trwania: 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Prowadzący powinien zachęcać do opowiadania kreatywnych historii, ale musi zostawić im wystarczająco dużo czasu na przygotowanie.

Prowadzący powinien udzielać wskazówek, takich jak:
zwracanie uwagi na zmiany tonu, gesty mówiącego, na to, gdzie patrzy, na kolejność używanych słów, czy precyzyjnie porządkuje wydarzenia itp.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Długopis i ołówek do zapisywania pomysłów.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

MAGICZNA KARTA

OPIS:

Ćwiczenie ma na celu wprowadzenie uczestników i umożliwienie im poznania się nawzajem, tak aby czuli się bardziej komfortowo w dalszej części zajęć.

Prowadzący dzieli uczestników na grupy 6-osobowe. Każdy z nich indywidualnie zapisuje stwierdzenie, które chciałby przekazać reszcie grupy i na które można odpowiedzieć zgodnie z prawdą lub fałszem (np.: "nadal mieszkasz w domu swoich rodziców").

Kiedy wszyscy mają już zapisane swoje pytania, ustawiają się w kręgu w grupach i jeden z uczestników ma sformułować swoje zdanie. Po kolei pozostali uczestnicy zaczną udzielać odpowiedzi (prawda lub fałsz (niezależnie od tego, że nie jest to prawdziwa odpowiedź)). Za każdą odpowiedź pozostałych 5 uczestników będzie musiało zdecydować, czy osoba odpowiadająca kłamała, czy nie.

Ci, którzy dobrze odpowiedzą, otrzymują 2 punkty, ci, którzy się pomylą, tracą 1 punkt.

Jest to zabawna gra, która pomoże uczestnikom przećwiczyć umiejętność kłamania, a co najważniejsze, pomoże im być czujnymi na wszelkie gesty, które mogą ich zdradzić.

Czas trwania: 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Odgadując kłamstwa innych osób w grupie, zwracaj uwagę na zmiany tonu, tempo mówienia, zmiany głosu i nerwową mowę ciała - wszystkie te elementy mogą świadczyć o tym, że wypowiedź danej osoby jest kłamstwem. Zawsze można też poprosić uczestników o powtórzenie swoich wypowiedzi.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Długopis, ołówek, papier.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

SŁOWNICZEK

OPIS:

To ćwiczenie ma na celu uświadomienie dystansu między faktyczną wiedzą a zwykłymi poglądami.

Prowadzący prosi grupę o wybranie przedstawiciela, który będzie prowadził ćwiczenie. Prowadzący wybiera słowo, które przekazuje grupie i jej przedstawicielowi. Wybrane słowo może mieć charakter "strategiczny" i odnosić się do jednego z tematów, które zostaną poruszone podczas sesji szkoleniowej, lub być "gorącym" tematem dla grupy.

Prowadzący przekazuje grupie następujące instrukcje:

Przedstawiciel grupy musi poszukać etymologii i znaczenia danego słowa, a pozostali uczestnicy zapisują swoją definicję tego słowa na karteczkach samoprzylepnych.

Przedstawiciel grupy zbiera definicje napisane przez uczestników i miesza je w pudełku.

Następnie odczytuje definicje po kolei, zostawiając je na ziemi i prosząc grupę o poruszanie się, aż dotrą do definicji, która najbardziej im się podoba.

Na koniec, gdy wszystkie definicje zostaną odczytane, a uczestnicy zajmą miejsce najbliższe wybranej definicji, Przedstawiciel odczytuje definicję słownikową i etymologiczną i prosi grupę o zaobserwowanie różnicy między podaną definicją a definicją formalną.

Ćwiczenie można powtórzyć dla więcej niż jednego słowa, za każdym razem zmieniając przedstawiciela.

Czas trwania: 40 min. (8/10 minut na każde słowo)

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Jeśli grupa jest duża, warto podzielić ją na dwie podgrupy, z których każda otrzyma to samo słowo do przeanalizowania, a następnie przeprowadzić dyskusję plenarną. Proponowane terminy to:

- łobuz
- dezinformacja
- ofiara
- falsz
- wiadomość

MATERIAŁY:

Praktyczne:

karteczki samoprzylepne,
długopisy

Online: Jamboard

Ćwiczenie to można przeprowadzić w obecności grupy lub online z grupą połączoną za pomocą platformy (np. Zoom lub Google Meet).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

PRAWDA CZY FAŁSZ?

OPIS:

Prowadzący prosi uczestników, aby usiedli w kręgu i daje grupie nową rolkę papieru toaletowego. Prowadzący, nie wyjaśniając, jakie czynności zostaną wykonane, prosi każdego z uczestników o wzięcie tyłu listków ile według nich będą im potrzebne.

Kiedy rolka zostanie przekazana wszystkim uczestnikom i każdy weźmie listki papieru, członkowie grupy są proszeni o ciche poruszanie się dookoła, zgodnie z instrukcjami wydawanymi przez prowadzącego. Instrukcje będą brzmiały następująco: "szukajcie i podchodźcie do osób, które mają koszulę w podobnym kolorze; podobny rodzaj butów; podobny kolor włosów lub fryzurę itd. Podczas gdy uczestnicy są zaangażowani w tę czynność, prowadzący podchodzi do nich pojedynczo i daje im polecenie, które może brzmieć: "kiedy nadejdzie czas, powiedz jedną rzecz na każdy listek, który masz w ręku, aby się przedstawić". Aby ułatwić i uprościć dyskusję, prowadzący może poprosić uczestników, by wybierali tylko fakty/informacje związane z konkretną dziedziną życia (np. pracą, miejscem urodzenia, czasem wolnym) i niezbyt osobiste.

Istnieją dwa rodzaje tego ćwiczenia:

- > opcja (a): połowa uczestników będzie upoważniona do mówienia prawdy, a połowa do kłamania.
- > opcja (b): połowa uczestników będzie upoważniona do mówienia prawdy, a połowa do podważania temu, co mówią pozostali członkowie.

Gdy wszyscy otrzymają instrukcje, tworzy się podgrupy składające się z maksymalnie 4 osób, które mają powtórzyć to co powiedzieli wcześniej. Po zakończeniu wypowiedzi, wszyscy siadają w kręgu i dyskutują:

- > opcja (a): kto w podgrupie powiedział prawdę, a kto kłamstwo.
- > opcja (b): jak się czuli, będąc okłamywani.

Czas trwania: 15 do 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Faza chodzenia dookoła może trwać kilka minut i należy do niej podejść spokojnie, prowadzący może ewentualnie wprowadzić ćwiczenie za pomocą określonej aktywności relaksacyjnej.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Rolka papieru toaletowego
Pomieszczenie robocze wystarczająco duże, aby umożliwić pracę w kręgu i w małych grupach

Online: Jamboard

Ćwiczenie to można przeprowadzić w obecności grupy lub online z grupą połączoną za pomocą platformy (np. Zoom lub Google Meet).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

INSPIRUJĄCA POSTAĆ

OPIS:

Ćwiczenie to ma na celu podkreślenie, w jaki sposób możemy przyjmować sugestie dotyczące naszych codziennych działań oraz jaką każdy z nas ma wizję i interpretację świata. Prowadzący zapowiada, że każdy z uczestników indywidualnie będzie musiał wybrać postać, poprzez którą zaprezentuje się grupie. Wyjaśnia, że postać ta może pochodzić z literatury, kina, komiksu, a także z życia politycznego i społecznego.

Po kilku minutach zastanowienia, uczestnik zostaje poproszony o napisanie na kartce papieru swego rodzaju dowodu tożsamości swojej postaci i siebie samego. Dowód tożsamości powinien zawierać następujące informacje

- > imię postaci
- > co podziwiam w tej postaci
- > co krytykuję w tej postaci

Kartki są tasowane i losowo rozdzielane między uczestników.

Ta faza może trwać do 10 minut.

W trzeciej fazie każdy uczestnik przedstawia się grupie jako postać, którą opisał w karcie identyfikacyjnej, i podkreśla punkty, w których czuje się odzwierciedlony przez postać, którą otrzymał.

Otwarta przestrzeń na dyskusję i porównanie wyników.

Czas trwania: W zależności od liczby uczestników – 20 do 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Każdy uczestnik powinien czuć się swobodnie i bez przeszkód wybrać swoją własną postać, która ich inspiruje. Ważne jest, aby atmosfera była przyjazna. Prowadzący musi być w stanie z wyprzedzeniem pokierować grupą w określaniu wspólnych zasad zachowania.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Papier, długopisy

Ćwiczenie to można przeprowadzić w obecności grupy lub online z grupą połączoną za pomocą platformy (np. Zoom lub Google Meet).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

REKLAMA

OPIS:

Ćwiczenie refleksyjne pomaga uczestnikom przeanalizować cyberprzemoc i zrozumieć jej znaczenie. Prowadzący dzieli uczestników na grupy i prosi ich o wyszukanie w Internecie reklam dotyczących cyberprzemocy, a następnie zastanowienie się w grupach, czy ich treść była przydatna, interesująca, mocna i skuteczna. W ciągu 45 minut mają przygotować własną kampanię reklamową na temat walki z cyberprzemocą, używając narzędzi wizualnych, tworząc slogan przeciwko cyberprzemocy, a w ciągu ostatnich 15 minut mają zaprezentować ją przed innymi. Kampania może być przygotowana cyfrowo, ręcznie, a nawet w formie przedstawienia lub odgrywania ról.

Czas Trwania: 60 min

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wysłuchaj potrzeb uczestników
Bądź kreatywny
Poproś uczestników o wyrażenie swojego punktu widzenia
Zapewnij grupie wsparcie
Ustal czas trwania ćwiczenia
Pomóż uczestnikom w korzystaniu z dostępnych narzędzi

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Laptop, tablet, smartfon, papier, długopis, kredki, karteczki samoprzylepne, nożyczki, klej

Online:

Cyfrowe - Canva
Narzędzia do edycji video na komputery i smartfony - imovie

ANKIETA

OPIS:

Ćwiczenie refleksyjne pomaga uczestnikom dowiedzieć się więcej o fałszywych wiadomościach, odpowiadając na kilka pytań.

Prowadzący może przygotować ankietę na formularzu google lub pisemny kwestionariusz z pytaniami i następnie poprosić uczniów o ocenienie swoich odpowiedzi w skali od 1 - nie jestem pewien, przez 2 - trochę pewny i 3 - bardzo pewny. Uczestnicy mają 30 minut na udzielenie odpowiedzi.

Pytania to:

1. Skąd głównie czerpiesz wiadomości? (media społecznościowe/portale internetowe/wiadomości telewizyjne/newsletter/inne)
2. Jak często oglądasz/czytasz/słuchasz wiadomości?
3. Czy uważasz, że ważne jest, aby zwracać uwagę na wiadomości, dlaczego tak lub dlaczego nie?
4. Skąd wiesz, czy to, co czytasz/słuchasz/słuchasz w wiadomościach, jest godne zaufania?
5. Jak bardzo jesteś przekonany, że rozpoznalbyś fałszywe wiadomości, gdybyś je zobaczył?

Na koniec ćwiczenia, w ciągu ostatnich 15 minut, uczestnicy mogą przedyskutować odpowiedzi z całą grupą i prowadzącym. Następnie odpowiedzi można podsumować w jednym dokumencie.

Czas trwania: 45 min

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wsluchaj się w potrzeby uczestników

Bądź kreatywny

Poproś uczestników o wyrażenie swojego punktu widzenia

Zapewnij grupie wsparcie

Poproś uczestników o zastanowienie się przed udzieleniem odpowiedzi

Przygotuj formularz google przed zajęciami

MATERIAŁY:

Praktyczne:

laptop, tablet, smartfon, konta mailowe uczestników, projektor, kwestionariusz Google Drive lub w formie papierowej

10 PRZYKAZAŃ

OPIS:

Ćwiczenie refleksyjne pomaga uczniom dowiedzieć się więcej o cyberprzemocy i o tym, jak się przed nią bronić.

Prowadzący dzieli uczestników na grupy, prosi ich o nazwanie swojej grupy i stworzenie w ciągu 45 minut dziesięciu zasad lub przykazań dotyczących tego, jak bronić siebie i innych przed cyberprzemocą.

Wypowiedzi powinny być atrakcyjne wizualnie, w razie potrzeby uczestnicy mogą znaleźć więcej informacji lub spostrzeżeń w Internecie i zaprezentować dziesięć zasad pozostałym w ciągu ostatnich 10 minut ćwiczenia.

Czas trwania: 1 godzina

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wysłuchaj się w potrzeby uczestników
Bądź kreatywny
Poproś uczestników o wyrażenie swojego punktu widzenia
Zapewnij grupie wsparcie
Prośba do uczestników, by nie byli obrażliwi
Pomóż uczestnikom w korzystaniu z narzędzia cyfrowego

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Laptop, tablet, smartfon, tablica, długopis, kredki, karteczki samoprzylepne, kartki, projektor

Online:

Cyfrowe - Canva

CZY JESTEŚ GOTÓW ZASTOSOWAĆ TO, CZEGO SIĘ NAUCZYŁEŚ?

OPIS:

Prowadzący prosi uczestników, aby zastanowili się nad swoim stosunkiem do tematu (np. dezinformacji, dezinformacji itp.) przed rozpoczęciem kursu i po jego zakończeniu. Każdy z uczestników tworzy dwie listy: przed kursem i po nim. Zachęca się uczestników do podzielenia się swoimi odpowiedziami i dyskusji.

Czas trwania: 15 min

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Niektóre osoby potrzebują więcej czasu, aby uświadomić sobie, czego się nauczyły, lub nie czują się komfortowo, dzieląc się swoimi przemyśleniami. Dobrą sugestią jest, by nie zmuszać kogoś do wykonywania zadania. Uczestnicy mogą chcieć przejść przez ćwiczenie w swoim własnym tempie.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Długopisy i kartki

CZEGO SIĘ NAUCZYŁEM

OPIS:

Każdy uczestnik tworzy listę z nowymi rzeczami, których się nauczył (np. sposoby radzenia sobie z fałszywymi wiadomościami).

Na tablicy, prowadzący rysuje chmurę, a na środku pisze "Czego się nauczyłem:". Uczestnicy po kolei są proszeni o wpisanie czegoś ze swoich list.

W trakcie tego procesu grupa omawia wyniki.

Czas trwania: 15 min

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wszyscy uczestnicy są zachęceni do napisania czegoś na tablicy choćby raz, ale nie można ich do tego zmuszać.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Kartki i długopisy
Tablica i markery

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

PRZED UDOSTĘPNIENIEM W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH

OPIS:

Otwarta dyskusja na temat działań, jakie mogą podjąć przed udostępnieniem informacji osobistych i wiadomości, ponieważ wszystko, co opublikują, może stać się częścią ich reputacji w sieci i ich wizerunku na resztę życia cyfrowego (np. sprawdzenie źródła przed udostępnieniem artykułu informacyjnego). Prowadzący zadaje pytanie: Jakie działania zamierzasz podjąć przed udostępnieniem treści w mediach społecznościowych? Uczestnicy mogą odpowiedzieć ustnie lub najpierw stworzyć listę, a następnie podzielić się nią, by rozpocząć dyskusję.

Czas trwania: 15 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:
Odpowiedzi uczestników będą oparte na wcześniejszych ćwiczeniach.

MATERIAŁY:

Praktyczne: Kartki i długopisy
(Opcjonalnie)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

CZYM JEST FAKE NEWS?

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest zapoznanie uczestników z terminami cyberprzemoc i fake news. Zadaniem każdego uczestnika będzie wypowiedzenie jednego słowa, które kojarzy mu się z tymi dwoma zjawiskami. Najważniejszą częścią tego ćwiczenia będzie refleksja. Po wypowiedzi każdego z uczestników prowadzący powinien zapisać wszystkie odpowiedzi na tablicy, a następnie rozpocząć dyskusję na temat tych dwóch zjawisk.

Uczestnicy siadają w kręgu. Prowadzący pyta: "Jakie jedno słowo kojarzy Ci się z "fake news" i "cyberprzemocą"? Każdy z uczestników zapisuje jedno słowo na kartce, a następnie wypowiada je na głos. Następnie prowadzący tworzy mapę myśli na tablicy.

Po utworzeniu mapy myśli, prowadzący może podać dokładne definicje tych dwóch terminów i pokazać uczestnikom, czy ich skojarzenia były prawidłowe.

Czas trwania: 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Na koniec ćwiczenia prowadzący może pokazać następujące filmy:

<https://www.youtube.com/watch?v=0HdSNGE9Sck> – “Cyberbullying | Vincent Parsons | TEDxPascoCountySchools”

<https://www.youtube.com/watch?v=tRPDwSSjdOM> – “Fake News. It's Your Fault. | Christina Nicholson | TEDxBocaRaton”

MATERIAŁY:

Praktyczne:

dostęp do internetu, projektor, urządzenia mobilne, kartki papieru, długopisy

Spotkanie online:

Zoom, Jamboard

(Zadanie to można wykonać online lub stacjonarnie)

CZEGO SIĘ NAUCZYŁEŚ?

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest podsumowanie wiedzy, którą uczestnicy zdobyli podczas warsztatów. Każdy uczestnik będzie miał szansę wypowiedzieć się i podzielić się swoimi przemyśleniami na temat przeprowadzonych warsztatów. Prowadzący prosi uczestników, aby podzielili się swoimi wrażeniami po warsztacie i powiedzieli, czego się nauczyli i czy ta wiedza przyda im się w przyszłości.

Każdy uczestnik może też podzielić się swoim doświadczeniem, opowiedzieć historię, z którą spotkał się wcześniej i nie wiedział, jak sobie poradzić w danej sytuacji. Być może przeprowadzone warsztaty i zdobyta wiedza będą dla niego cenne w przyszłości. Prowadzący, chcąc zmotywować uczestników, powinien najpierw podzielić się swoimi przemyśleniami, aby uczestnicy nabrali odwagi i nie bali się mówić.

Czas trwania: 15 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

To ćwiczenie można przeprowadzić w formie dyskusji lub indywidualnie - uczestnicy zapisują wtedy swoje spostrzeżenia na kartkach papieru.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

kartki papieru, długopisy

Online:

Zoom, Jamboard

(Zadanie to można wykonać online lub stacjonarnie)

POTRAFISZ ROZPOZNAĆ FAKE NEWS?

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest podsumowanie zdobytej wiedzy na temat fake newsów.

Uczestnicy siedzą w kręgu. Prowadzący zadaje pytanie: "Jakie są główne cechy, które składają się na fake news". Każdy uczestnik odpowiadający na to pytanie musi uzasadnić swoją odpowiedź.

Na zakończenie tego ćwiczenia prowadzący może odtworzyć jeden z interesujących wykładów:

<https://www.youtube.com/watch?v=YDxGZIW8Z74> - How to Spot Fake News | Hannah Logue | TEDxYouth@Lancaster

<https://www.youtube.com/watch?v=lwVYaY39YbQ> - How fake news does real harm | Stephanie Busari

https://www.youtube.com/watch?v=UQcClzjz9_s - How Real Is Fake News? | Sharyl Attkisson | TEDxUniversityofNevada

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Po obejrzeniu filmów, trener powinien przeprowadzić dyskusję na temat emocji, jakie filmy wywołały u uczestników. Czy uczestnicy są teraz bardziej świadomi i wiedzą dokładnie, czym są fake newsy?

MATERIAŁY:

Praktyczne:

kartki papieru, długopisy

Online:

Zoom, Jamboard

(Zadanie to można wykonać online lub stacjonarnie)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ŚRODOWISKO MEDIALNE

OPIS:

Media są wszędzie wokół nas i stale wywierają na nas wpływ. Nie ograniczają się do tych najbardziej powszechnie znanych, takich jak telewizja, media społecznościowe, radio, gazety czy czasopisma. Otaczają nas również w takich formach, jak reklamy i znaki firmowe na ubraniach, samochodach, murach itp., wiadomości i slogany na koszulkach, muzyka i inne przekazy dźwiękowe w przestrzeni publicznej itp. Pomóż uczestnikom zrozumieć, że - czy tego chcą, czy nie - ich mózg jest stale wystawiony na działanie mediów.

Zapytaj uczestników, z jakich mediów każdy z nich korzystał/był wystawiony na działanie w ciągu ostatnich 24 godzin - wymień, przedyskutuj, spróbuj zidentyfikować luki w postrzeganiu uczestników, np. marki, slogany, np. koszulki, reklamy wzdłuż dróg itp.

Czas trwania: 15-30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Zwróć uwagę na własną ekspozycję na media, dzielenie się własnymi doświadczeniami może pomóc uczestnikom zrozumieć potencjalne luki w ich percepcji.

Jeśli chcesz podkreślić znaczenie uczenia się o różnych typach mediów, na koniec ćwiczenia rozdaj listę różnych typów mediów.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Opcjonalnie – materiały o różnych rodzajach mediów

TRENDY

OPIS:

To, co widzimy w mediach i jak to interpretujemy, jest silnie uzależnione od aktualnych trendów. "Najgorętsze" tematy to także te, w których twórcy mają największą pokusę tworzenia "sensacyjnych fake newsów" i w przypadku których musimy być najbardziej krytyczni wobec tego, co widzimy i czytamy.

Poproś uczestników, aby określili ostatnie trendy w mediach, które wpłynęły na zmiany społeczne - np. środowisko, aktualne wydarzenia, standardy piękna, stereotypy, uznanie dla konkretnych problemów itp.

Jakie są aktualne tematy, które przyciągają największą uwagę zarówno publiczności, jak i twórców. Jakie mogą być "najgorętsze" tematy w przyszłości?

Zapisać propozycje na tablicy, a przed zakończeniem poproś uczestników, aby zagłosowali na każdy z zaproponowanych tematów, pod względem tego, jakie jest ryzyko, że dany temat stanie się punktem zapalnym dla potencjalnych fake newsów - bardzo niskie, niskie, średnie, wysokie, bardzo wysokie.

Duration: 20-30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wysłuchaj potrzeb uczestników, jeśli potrzebują wsparcia, zaoferuj pytania pomocnicze, np. jaki jest ostatnio najczęściej powtarzający się temat w telewizji, mediach społecznościowych lub w radiu?

MATERIAŁY:

Praktyczne:

<https://trends.google.com/>

PRZYSZŁOŚĆ MEDIÓW

OPIS:

Media, z których korzystamy, rozwijają się szybciej niż kiedykolwiek w historii. Przejście od gazet do radia, a następnie telewizji trwało dziesiątki lat. Obecnie jednak obserwujemy ewolucję sposobu, w jaki ludzie się komunikują, a kanały, których używają do zbierania informacji i interakcji, rozwijają się z niespotykaną dotąd szybkością. Dokąd prowadzi ta ewolucja?

Przedyskutuj z uczestnikami, z jakich kanałów mediów społecznościowych ich zdaniem będziemy korzystać za 5, 10 i 20 lat? Czy będą istniały media takie, jakie znamy obecnie? Co się zmieni? W jaki sposób będziemy poszukiwać rzetelnych informacji? Jaki rodzaj komunikacji będzie nam towarzyszył? Czego będzie brakować? Co możemy zyskać?

Czas trwania: 15-30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Poproś uczestników o wyrażenie swojego punktu widzenia

Zachęć uczestników do otwartości umysłu i myślenia przyszłościowego; Zachęć ich do myślenia poza istniejącymi obecnie kanałami medialnymi

MATERIAŁY:

Praktyczne:

brak

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

KRYTYCZNI KONSUMENTY

OPIS:

Podczas tego ćwiczenia uczestnicy będą mogli wyjaśnić, czym są fake newsy, będą mogli sprawdzić informacje w środowisku internetowym, zrozumieją, dlaczego i w jaki sposób wykorzystuje się różne źródła mediów.

- Krok 1 dyskusja plenarna (10 minut)

Prowadzący przeprowadza krótką, swobodną dyskusję na temat zjawiska fałszywych wiadomości, ich celu, wpływu na kategorię uczestników. Uczestnicy odpowiadają otwarcie, podając przykłady z życia codziennego.

- Krok 2 (praca w parach – 20 minut)

Uczestnicy zostają podzieleni na pary, a następnie poproszeni o podzielenie się trzema stwierdzeniami na swój temat - dwoma prawdziwymi i jednym kłamstwem. Podczas dyskusji partnerzy muszą dowiedzieć się, czym jest kłamstwo i napisać, w jaki sposób je odkryli, następnie po kolei dzielą się swoimi stwierdzeniami.

Wybiera się 3-4 uczniów, którzy podają przykłady tego, czego dowiedzieli się o swoich partnerach. Prowadzący stwarza przyjazną atmosferę, aby zmierzyć poziom zrozumienia zadania i poznać ich sposób myślenia. Na koniec ćwiczenia omawiane są fałszywe wiadomości i zaufanie do źródeł medialnych.

Krok 3 (podsumowanie i ewaluacja - 30 minut)

Poniżej przedstawiamy kilka pytań, które mogą pomóc w ukierunkowaniu dyskusji w pożądanym kierunku:

Jak trudno było odkryć kłamstwo?

Jak można było stwierdzić, czy historia jest prawdziwa, czy nie, jeśli byłby to nagłówek wiadomości?

Dlaczego niektórzy ludzie rozpowszechniają fałszywe wiadomości?

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Należy stworzyć przyjazną atmosferę, aby zmierzyć poziom zrozumienia zadania

MATERIAŁY:

Praktyczne:

komputer, tablica, kartki papieru.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

WOLNOŚĆ SŁOWA

OPIS:

Ćwiczenie to pomoże uczestnikom rozpoznać różnicę między komunikacją offline i online, zrozumieć znaczenie języka w środowisku online oraz nauczyć się okazywać w nim szacunek.

- Krok 1 - dyskusja plenarna (10 minut)

Prowadzący prowadzi otwartą dyskusję z uczestnikami na temat znaczenia komunikacji online, która powinna być konstruktywna i pełna szacunku, uwzględniania uczuć innych osób podczas interakcji online.

- Krok 2 (praca zespołowa - 20 minut)

Prowadzący tworzy zespoły, każdy zespół otrzymuje kartkę samoprzylepną i kartki A3. Zespoły mają napisać swoje imię na kartce i odpowiedzieć na pięć pytań na każdej z nich. Pytania te to:

1. Dlaczego ktoś mógłby opublikować w sieci coś złego o Tobie lub innych ludziach?
2. Co byś zrobił, gdyby ktoś opublikował w Internecie coś obraźliwego na Twój temat lub na temat innych osób?
3. Krótko opisz mowę nienawiści.
4. Co to jest wolność słowa?
5. Jaka jest nasza postawa w środowisku internetowym?

Po uzyskaniu odpowiedzi rozpocznij dyskusję nad wynikami pracy poszczególnych zespołów.

Po zapoznaniu się z różnymi rodzajami oszustw cyfrowych każdy uczestnik jest proszony o zastanowienie się nad incydemem, w którym padł ofiarą jednego z nich lub jest za takiego uważany.

Każdy uczestnik opowiada grupie o zdarzeniu, którego doświadczył.

W trakcie dyskusji grupa zwraca uwagę na to, jakie środki zaradcze można podjąć, aby wykręcić oszustwo lub zareagować na nie.

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Należy stworzyć przyjazną atmosferę, aby zmierzyć poziom zrozumienia zadania

MATERIAŁY:

Praktyczne:

komputer, tablica, kartki papieru.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

JAKA JEST RÓŻNICA?

OPIS:

Ćwiczenie to pomoże uczestnikom rozpoznać różnicę między komunikacją offline i online, zrozumieć znaczenie języka w środowisku online oraz nauczyć się okazywać w nim szacunek.

- Krok 1 - dyskusja plenarna (10 minut)

To ćwiczenie powinno pomóc uczestnikom uświadomić sobie, że ich sposób komunikacji różni się w zależności od środowiska, z którego korzystają.

- Krok 2 (praca zespołowa – 20 minut)

Uczestnicy zostają podzieleni na trzy grupy, każda grupa otrzymuje flipchart i przybory do pisania. Każda grupa otrzymuje sugestywną nazwę: pierwsza grupa to "media społecznościowe", druga "rozmowy telefoniczne", a trzecia "rozmowa twarzą w twarz". Na arkuszu każdej z grup należy umieścić następujące informacje: Czynniki pozytywne, czynniki negatywne, jaki sposób komunikacji preferujesz? Każda grupa wypełnia tabelę, wpisując do niej czynniki pozytywne i negatywne, które reprezentuje. Każda grupa wybiera swojego przedstawiciela, który przedyskutuje z pozostałymi uczestnikami, jakie są ich wady i zalety.

- Krok 3 (podsumowanie i ocena - 30 minut)

Do podsumowania dobrze wykorzystać poniższe pytanie przewodnie - Czego nauczyłeś/nauczyłaś się podczas tego ćwiczenia?

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Należy stworzyć przyjazną atmosferę, aby zmierzyć poziom zrozumienia zadania

MATERIAŁY:

Praktyczne:

komputer, tablica, kartki papieru.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

CO O TYM MYŚLISZ?

OPIS:

To ćwiczenie ma na celu skłonienie uczestników do refleksji nad tym, jak opinia osoby trzeciej może zmienić ich myśli lub wpłynąć na nie. Miejmy nadzieję, że gdy uświadomią sobie, jak bardzo jesteśmy podatni na wpływy, spróbują zestawiać ze sobą więcej informacji, aby wyrobić sobie własne zdanie, po wysłuchaniu argumentów za i przeciw. Pomoże im to także łatwiej wykrywać fałszywe wiadomości.

Aby to ćwiczenie było skuteczne, prowadzący podaje uczestnikom temat. Uczestnicy zapisują swoje opinie na ten temat na podstawie pomysłów, które mieli do tej pory. Kiedy skończą, prowadzący zbiera listy pomysłów uczestników. Następnie odtwarza dwa filmy z kontrastującymi argumentami na dany temat, przygotowanymi przez ekspertów związanych z tą tematyką. Po obejrzeniu filmów uczestnicy mają za zadanie ponownie zapisać swoje przemyślenia.

W grupach dwuosobowych uczestnicy porównują swoje pierwsze i drugie zdanie (to, które napisali po obejrzeniu filmu), aby sprawdzić, jak wpłynęły na nich argumenty ekspertów.

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

- Prowadzący powinien wybrać temat, w którym często pojawiają się kontrowersyjne pomysły i który jest interesujący dla uczestników
- Filmy wybrane przez prowadzącego muszą być dobrej jakości
- Należy zachęcić uczestników do zapisywania swoich pomysłów bez martwienia się o to, co pomyślą pozostali

MATERIAŁY:

Praktyczne:

- Filmy
- Laptop
- Kartki papieru
- Długopis

POTRAFISZ TO?

OPIS:

Aby dobrze przyswoić wiedzę, ważne jest, by zapoznać się z ideami poznanyymi w trakcie realizacji ćwiczeń. Dlatego ta aktywność ma zachęcić uczestników do podsumowania wszystkich wykonanych ćwiczeń i wyłapania kluczowych pomysłów, które pomogą im teraz w rozpoznawaniu fałszywych wiadomości.

Prowadzący dzieli uczestników na grupy pięcioosobowe. Każda grupa powinna przedstawić co najmniej 5 pomysłów na to, jak ćwiczenia pomogły im rozpoznać fałszywe wiadomości i jak poprawiły ich umiejętności poznawcze. Następnie będą musieli przedstawić 5 korzyści, jakie płyną z umiejętności rozpoznawania fałszywych wiadomości i w jaki sposób pomoże im to w codziennym życiu.

Czas trwania: 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Przed wykonaniem tego ćwiczenia warto, aby prowadzący dokonał przeglądu wszystkich zrealizowanych ćwiczeń. Dobrym pomysłem byłoby zrobienie podsumowania wszystkich zajęć, które zostały przeprowadzone.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

- Papier, długopisy
- Laptopy
- Podsumowanie dotychczasowych zajęć

PODZIEL SIĘ WIEDZĄ

OPIS:

To ćwiczenie ma na celu sprawdzenie, w jaki sposób uczestnicy mogliby przekazać zdobyte umiejętności innym osobom, próbując je do tego zachęcić i w ten sposób zapobiec rozpowszechnianiu fałszywych wiadomości.

Prowadzący dzieli uczestników na grupy 4- lub 5-osobowe. Każda grupa powinna przedstawić 3 pomysły na to, jak upowszechnić umiejętności nabyte podczas ćwiczeń i opracować plan, w jaki sposób je zrealizuje. Jednym z celów tego ćwiczenia jest upowszechnienie wiedzy poza sesją. Oznacza to, że uczestnicy dzielą się wszystkim, czego się nauczyli i co zdobyli. Prowadzący powie im, że powinni zastanowić się, w jaki sposób ich zdaniem mogą podzielić się zdobytą wiedzą z większą liczbą osób.

Czas trwania: 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Edukator może udzielić im wskazówek, jak należy opracowywać plan (fazy, etapy itp.).

Burza mózgów przed opracowaniem planu
Wysłuchanie wszystkich uczestników

Zastanów się, jakie środki rozpowszechniania informacji są obecnie dostępne (np. Facebook, Instagram, Tinder...).

MATERIAŁY:

Praktyczne:

-Tablety, laptopy, dostęp do internetu, dostęp do mediów społecznościowych

-Kartki papieru, długopis

WIZERUNEK W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH

OPIS:

Prowadzący pyta uczestników, czy mają profil społecznościowy i dlaczego zdecydowali się na jego założenie. Prowadzi fazę dyskusji.

Prowadzący pyta uczestników, czy mają profil społecznościowy i dlaczego zdecydowali się na jego założenie. Prowadzi fazę dyskusji.

Każdy z uczestników proszony jest o przyjrzenie się zdjęciu/obrazowi, które wybrał na jeden ze swoich profili społecznościowych (jeśli nie ma profilu społecznościowego, musi wyobrazić sobie, który z nich by wybrał).

- Jakiego rodzaju kadrowanie ma to zdjęcie? Czy jest to pełna długość? Czy jest to zbliżenie? Czy jest to szczegół? Czy osoba pokazała swoją twarz?
- Jakiej reakcji widza oczekuje?
- Jaką cechę siebie wybrał/a, aby ją podkreślić?

Po udzieleniu odpowiedzi na te pytania jeden z pozostałych uczestników zostaje wylosowany do odpowiedzi, starając się oprzeć swoje odpowiedzi wyłącznie na obrazie.

- Co ten obraz próbuje Ci przekazać?
- Co jest największym atutem tej osoby?
- Jaka jest największa wada tej osoby?

Czas trwania: 40-60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

To ćwiczenie ma podkreślić, w jakim stopniu nasza komunikacja w mediach społecznościowych jest świadoma i co publicznie mówimy o sobie bez naszej wiedzy. W tym celu konieczne jest podanie wytycznych i zasad interakcji w fazie wstępnej.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Każdy uczestnik musi mieć dostęp do własnego urządzenia, aby ukończyć grę, dlatego potrzebne jest pomieszczenie z aktywnym połączeniem WIFI. Ćwiczenie może być przeprowadzone stacjonarnie lub online, z grupą połączoną za pomocą platformy (np. Zoom lub Googlemeet).

ATAKI CYFROWE

OPIS:

To ćwiczenie ma na celu zwiększenie świadomości uczestników na temat oszustw komputerowych. Prowadzący krótko wyjaśnia, czym są rodzaje oszustw komputerowych. Po zapoznaniu się z różnymi rodzajami oszustw każdy z uczestników proszony jest o zastanowienie się nad incydem, w którym padł ofiarą jednego z nich lub myśli, że tak się stało.

Prowadzący prosi uczestników o napisanie krótkiego opisu tego, co się wydarzyło. Taki opis przydaje się uczestnikowi, gdy jest proszony o opowiedzenie grupie o zdarzeniu, którego doświadczył, z podkreśleniem tego, co mógł zrobić, aby go uniknąć, oraz tego, jak się czuł.

Należy podkreślić, na czym polegały naruszenia w tym zdarzeniu i jakie są ogólne zasady zapobiegania takim sytuacjom.

Grupa dyskutuje o tym, jakie środki zaradcze można podjąć, aby wykryć lub zareagować na opisane oszustwo.

Czas trwania: 40-60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Należy stworzyć przyjazny klimat, ćwiczenie pokazuje bezbronność uczestnika. Zawsze sugeruje się uzgodnienie zasad spotkania. Jeśli nikt w grupie nigdy nie doświadczył oszustwa, pomocne może być przeprowadzenie dyskusji na temat tego, "co by się stało, gdyby...".

MATERIAŁY:

Praktyczne:

pomieszczenie z odpowiednią przestrzenią do ustawienia krzeseł w kręgu
To ćwiczenie może być przeprowadzone w stacjonarnie lub online, z grupą połączoną za pomocą platformy (np. Zoom lub Googlemeet).

NAJWIĘKSZY STRACH

OPIS:

To ćwiczenie ma na celu uświadomienie uczestnikom zjawiska oszustw cyfrowych oraz poznanie sposobów ochrony przed nimi.

Prowadzący wygłasza krótkie wprowadzenie, w którym wyjaśnia grupie, jakie są rodzaje oszustw cyfrowych.

Każdy uczestnik otrzymuje karteczkę samoprzylepną.

Uczestnicy proszeni są o zastanowienie się przez kilka minut i zapisanie na karteczce nazwy swojego najgorszego lęku związanego z oszustwem cyfrowym (np. kradzież pieniędzy, kradzież tożsamości, podanie błędnych lub niedokładnych informacji itp.) Wszystkie karteczki są umieszczane na ścianie w przypadkowej kolejności.

Po kolei uczestnicy wstają, podchodzą do ściany i zmieniają położenie pojedynczej karteczki (która nie jest ich autorstwa) tak, aby były pogrupowane w zależności od typu oszustwa.

Na koniec tego ćwiczenia uczestnicy umieszczają na ścianie karteczki samoprzylepne w homogenicznych grupach strachu, które podsumowują, podając trzy cechy wyróżniające dany rodzaj sytuacji oraz trzy środki ostrożności, które można podjąć.

Czas trwania: 40-60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Prowadzący musi uważać, aby stworzyć przyjazną atmosferę, ponieważ ćwiczenie pokazuje wrażliwość uczestników. Zawsze sugeruje się uzgodnienie zasad spotkania z uczniami.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Karteczki samoprzylepne, długopisy i tablica/ściana, na której można przykleić karteczki samoprzylepne.

To ćwiczenie może być przeprowadzone w stacjonarnie lub online, z grupą połączoną za pomocą platformy (takiej jak Zoom, Googlemeet i Jamboard).

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Visual content
analysis

ZNACZENIE ILUSTRACJI

OPIS:

Wizualna analiza treści pomaga uczniom łatwo zapamiętać pojęcia i być bardziej kreatywnym. W tym ćwiczeniu prowadzący prosi uczestników o odkrycie znaczenia kolorów poprzez wyświetlenie na wideo trzech flag: tęczęwej, trans i flagi "ruchu osób zainteresowanych nieletnimi" stworzonej w celu siania dezinformacji.

Prowadzący dzieli uczestników na grupy i prosi o zidentyfikowanie flagi związanej z cyberprzemocą i zrozumienie, co ona tak naprawdę oznacza.

W ciągu ostatnich 10 minut uczniowie mogą przedyskutować i przeanalizować w grupie to, co odkryli, wyszukując w Internecie znaczenia trzech flag, dostrzegając różnice między nimi oraz kontekst, w jakim są używane.

Czas trwania: 30 min.
10 min. na dyskusje

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Słuchaj potrzeb uczestników
Bądź kreatywny
Poproś uczestników o wyrażenie swojego punktu widzenia
Zapewnij grupie wsparcie

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Laptop, smartfony, dostęp do Internetu
Zdjęcia 3 flag (tęczowa, trans, i MAP)

Online:

Linki do flag
<https://www.snopes.com/fact-check/maps-pride-flag/>
https://it.m.wikipedia.org/wiki/File:Gay_Pride_Flag.svg
https://it.m.wikipedia.org/wiki/File:Transgender_Pride_flag.svg

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Visual content
analysis

CO JEST FAKE NEWSEM?

OPIS:

Analiza zawartości wizualnej pomaga uczniom łatwo zapamiętać koncepcje i być bardziej kreatywnym. W tym ćwiczeniu prowadzący wybiera jedno prawdziwe i jedno przerobione zdjęcie lub przygotowuje listę maksymalnie 8 zdjęć, aby uczynić ćwiczenie bardziej wymagającym. Rodzaje zdjęć mogą być ogólne i można je znaleźć w Internecie. Pokazując uczestnikom zdjęcia, prowadzący pyta ich, które z nich jest ich zdaniem oryginalne. Uczestnicy mogą pracować w parach lub w grupie, muszą przeanalizować zdjęcia, znaleźć główne cechy charakterystyczne i różnice, określić, czy są zmanipulowane, czy nie.

Czas trwania: 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:
Słuchaj potrzeb uczestników
Bądź kreatywny
Poproś uczestników o
wyrażenie swojego punktu
widzenia
Zapewnij grupie wsparcie

MATERIAŁY:

Praktyczne: Laptop,
smartfony, dostęp do
internetu, projektor

Online:

Oto kilka linków do stron, na których można znaleźć przerobione zdjęcia oraz sposoby ich wykrywania:

https://www.boredpanda.com/fake-news-photos-viral-photoshop/?utm_source=google&utm_medium=organic&utm_campaign=organic

<https://brightside.me/creativity-photography/22-amazing-photos-that-seem-fake-but-are-actually-real-614660/>

<https://www.quora.com/What-are-some-best-examples-of-Fake-vs-Real-images>

<https://brightside.me/wonder-curiosities/10-tips-to-spot-a-fake-image-and-not-let-photoshoppers-fool-you-469660/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Visual content
analysis

OBEJRZYJCIE KRÓTKI FILM

OPIS:

Wizualna analiza treści pomaga uczestnikom łatwo zapamiętać koncepcje i być bardziej kreatywnym. W tym ćwiczeniu prowadzący wybiera serię klipów filmowych dotyczących cyberprzemocy i pokazuje je grupie na laptopie lub tablecie.

Prowadzący dzieli uczestników na dwie grupy i prosi, by zapisali, który z nich najbardziej im się podoba i stworzyli dla każdego z nich wypowiedź, np. jednozdaniową recenzję. Jeśli potrzebują pomocy, mogą poszukać w Internecie więcej informacji na temat danego filmu. Mogą również wyjaśnić swoje odczucia, czego się z niego nauczyli, który z nich jest najlepszy i ma bardziej skuteczne przesłanie. W ciągu ostatnich 10 minut uczestnicy mogą podyskutować na temat filmu i przeanalizować jego znaczenie oraz użyty język, a także zaproponować inne tytuły.

Czas trwania: 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:
Słuchaj potrzeb uczestników
Bądź kreatywny
Poproś uczestników o
wyrażenie swojego punktu
widzenia
Zapewnij grupie wsparcie

MATERIAŁY:

Praktyczne: Laptop, długopis,
kartki papieru, smartfony,
projektor

Online:

Words Hurt
<https://www.youtube.com/watch?v=Y9D2PFD7nTI>
Anna's Story
<https://www.youtube.com/watch?v=ZKoQzii8Ag4>
Battle Scars
https://www.youtube.com/watch?v=_t8Lf_hcuJk
Forrest gump
<https://www.youtube.com/watch?v=QITiqcMuo5Y>
Wonder
https://www.youtube.com/watch?v=l2zrj_LZrhg
Cyberbulling
<https://www.youtube.com/watch?v=asTti6y39xi&t=7s>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ANALIZA PRZEROBIONYCH ZDJĘĆ

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest przekazanie uczestnikom informacji o tym, jak analizować przerobione zdjęcia.

Najpierw uczestnicy oglądają film analizujący fałszywe zdjęcia; <http://bitly.ws/flD8>. Następnie uczestnicy dzielą się na mniejsze grupy i tworzą listę pytań, które będą im pomocne, gdy natkną się na takie zdjęcia. Każdej grupie można przydzielić pytania z kategorii takich jak: zdrowy rozsądek, jakość, wskazówki. Poniżej znajdują się wskazówki i przykłady pytań dla prowadzącego:

1. Użyj zdrowego rozsądku

Czy jest to wiarygodny scenariusz?

Czy ludzie piszą o tym w komentarzach?

Czy nazwa konta wzbudza podejrzenia?

2. Sprawdź jakość

Czy niektóre części zdjęcia są zamazane?

Czy w niektórych miejscach zdjęcie wydaje się ziarniste, a w innych nie?

Czy brakuje cieni lub odbić, a może oświetlenie wydaje się niewłaściwe?

3. Poszukaj wskazówek

Czy na zdjęciu znajdują się charakterystyczne punkty orientacyjne, słynne panoramy lub rozpoznawalne warunki pogodowe?

Czy oznakowanie wygląda na spreparowane, zamazane lub ma błędną pisownię?

Czy możesz wyszukać słowa w znakach, aby sprawdzić, czy nie wywołują one podejrzeń?

Uczestnicy prezentują swoje wyniki i omawiają je - udoskonalając je. Mogą stworzyć końcową listę z wybranymi pytaniami.

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Należy zapewnić uczestnikom przestrzeń i czas do samodzielnego myślenia, a także odwiedzać ich grupy i być do dyspozycji w razie pytań.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Projektor, połączenie z Internetem
Miejsce do podziału na mniejsze grupy
Bioraka
Laptopy lub kartki i długopisy
Tablica, marker (opcjonalnie)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

SPRAWDŹ POGODĘ

OPIS:

Celem ćwiczenia jest nauczenie uczestników, jak sprawdzać, czy zdjęcia pogody nie są fałszywe. Prowadzący wysłał uczestnikom przerobione zdjęcia pogody w formacie jpg - bez informacji, że są fałszywe. Po ich otrzymaniu uczestnicy sprawdzają w Internecie (np. w wyszukiwarkach, wyszukiwarkach odwróconych obrazów), czy zdjęcia są prawdziwe. Po zakończeniu każdy z nich prezentuje swoje zdjęcie i omawia, dlaczego jest ono fałszywe. Prowadzący omawia fakt, że popularny post nie oznacza, że informacja jest prawdziwa i sugeruje, w jaki sposób można się chronić, sprawdzając źródła; jednym ze sposobów weryfikacji informacji jest przejście bezpośrednio do profilu źródła. Jeśli ktoś opublikuje coś na Twitterze lub w Internecie, należy sprawdzić jego biogram, aby dowiedzieć się, z jaką firmą jest związany i jakie stanowisko zajmuje.

Czas trwania: 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Można też pokazać stronę <https://www.wolframalpha.com/>, która działa na zasadzie algorytmu, na której można sprawdzić, jakie warunki panowały w danym czasie w przeszłości - kiedy zdjęcie zostało zrobione (np. jaka była pogoda w danym dniu i porównać, czy zdjęcie zgadza się z tą informacją).

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Laptopy lub tablety
Połączenie internetowe

Online :

Strona, na której można pobrać przerobione zdjęcia:
<https://weather.com/news/news/fake-overused-weather-photos-20140421>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

WYSZUKIWANIE OBRAZÓW

OPIS:

Zdjęcie powinno dokładnie odzwierciedlać to, o czym jest artykuł. Aby się o tym przekonać, uczestnicy są proszeni o użycie opcji Wyszukiwania Obrazu Google. Celem jest zapoznanie się z narzędziem odwracania obrazu.

Prowadzący udostępnia uczestnikom linki do fałszywych zdjęć, takie jak propozycje zamieszczone w sekcji "materiały".

Instrukcje: Wejdź na stronę <https://images.google.com/> i na swoim komputerze kliknij obrazek, który chcesz wyszukać. Trzymając wciśnięty przycisk myszy, przeciągnij obrazek do pola wyszukiwania. Jeśli ten sam obraz pojawia się w wielu artykułach na różne tematy, prawdopodobnie nie jest to obraz tego, czego dotyczył artykuł.

Alternatywa: <https://tineye.com/>

Czas trwania: 25 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wyjaśnij uczestnikom, że ważne jest, aby rozwijali umiejętność krytycznego myślenia i nie polegali w 100% na narzędziach internetowych.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Miejsce na podział na mniejsze grupy
Laptopy lub tablety
Połączenie internetowe

Online:

Linki do spreparowanych obrazków:

<https://tinyurl.com/4j6n4kv9>

<https://tinyurl.com/2p9x8br9>

<https://tinyurl.com/3fdyr2c3>

Wyjaśnienie sfalszowanych zdjęć:

<http://bitly.ws/fHi7>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Visual content
analysis

FAKT CZY OPINIA?

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest zidentyfikowanie fałszywych informacji na plakatach i w sloganach reklamowych. Uczestnicy zostaną poproszeni o zidentyfikowanie plakatów, które są wiarygodne, i będą musieli ocenić, w jakim stopniu plakat/slogan reklamowy jest zgodny z informacjami, których oczekuje klient.

Uczestnicy siadają w kręgu. Prowadzący pokazuje uczestnikom przygotowane wcześniej plakaty i hasła reklamowe. Zadaniem każdego uczestnika jest udzielenie odpowiedzi na pytania:

"Co dokładnie mówi nam o produkcie plakat/slogan reklamowy?"

"Czy plakat/slogan reklamowy jest kontrowersyjny? Jeśli tak, to dlaczego?"

"Czy grafika na plakacie jest odpowiednio dopasowana do produktu?"

"Czy slogan reklamowy jest faktem czy opinią?"

Po zakończeniu dyskusji prowadzący powinien podsumować całe ćwiczenie i ostrzec uczestników przed prawdopodobieństwem pojawienia się fałszywych informacji w reklamach, plakatach i sloganach reklamowych.

Czas trwania: 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Plakaty mogą być wcześniej wydrukowane lub wyświetlone na projektorze.

Najlepiej znaleźć hasła i slogany reklamowe, które mogą budzić kontrowersje - w ten sposób wzbudzimy ciekawość uczestników i skłonimy ich do głębszego zastanowienia.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Przygotowane wcześniej plakaty, reklamy itp.

Spotkanie online: Zoom, Jamboard

To ćwiczenie można wykonać online lub stacjonarnie.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Visual content
analysis

KTO BYŁ PIERWSZY?

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest zwrócenie uwagi na kopiowanie/modyfikowanie obrazów, grafik, kampanii marketingowych itp. Po tym ćwiczeniu uczestnicy powinni uświadomić sobie, że nie każdy pomysł jest oryginalny i że zdarza się, że pomysły różnych twórców są kopiowane i powielane. W tym ćwiczeniu trener powinien skupić się na przekazaniu informacji o prawach autorskich. Ważne jest, aby trener, który ma za zadanie przygotować materiały do tego ćwiczenia, skupił się na znanych grafikach, ale także na tych mniej znanych.

Uczestnicy otrzymują oryginalne grafiki oraz grafiki, które zostały stworzone lub skopiowane i zmodyfikowane. Zadaniem uczestników jest określenie, która praca powstała jako pierwsza. Każdy uczestnik powinien uzasadnić swoją odpowiedź. Po tym ćwiczeniu prowadzący powinien podać prawidłowe odpowiedzi i podsumować odpowiedzi uczestników. Po tej części cała grupa może wspólnie przedyskutować kwestie związane z naruszaniem praw autorskich w różnych dziedzinach życia.

Czas trwania: 30 min.

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

W tym ćwiczeniu prowadzący może wykorzystać poniższy artykuł, w którym znajdują się ciekawe przykłady związane z kopiowaniem prac:

[https://www.boredpanda.com/people-caught-copying-plagiarism-stealing-art-knockoffs/?](https://www.boredpanda.com/people-caught-copying-plagiarism-stealing-art-knockoffs/?utm_source=google&utm_medium=organic&utm_campaign=organic)

[utm_source=google&utm_medium=organic&utm_campaign=organic](https://www.boredpanda.com/people-caught-copying-plagiarism-stealing-art-knockoffs/?utm_source=google&utm_medium=organic&utm_campaign=organic)

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Przygotowane wcześniej grafiki

Spotkanie online: Zoom, Jamboard

To ćwiczenie można wykonać online lub stacjonarnie.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Visual content
analysis

ROZPOZNAWANIE CYBERATAKÓW

OPIS:

Celem tego działania jest zwrócenie uwagi na ataki cybernetyczne w sieci. Każdy, kto posiada konto e-mail lub konto w mediach społecznościowych, prawdopodobnie nie raz doświadczył cyberataku. Celem tego ćwiczenia jest nauczenie się, jak rozpoznawać tego typu zagrożenia i jak z nimi walczyć. Istotą tego ćwiczenia jest również zastanowienie się nad tym, w jaki sposób hakerzy wyłudniają od nas dane osobowe oraz jak łatwo jest stracić dostęp do swojego konta. Uczestnicy siadają w kręgu. Prowadzący rozdaje każdemu z nich wydrukowane wcześniej zrzuty ekranu z mediów społecznościowych, przy czym połowa z nich powinna przedstawiać próbę cyberataku. Po zidentyfikowaniu wszystkich cyberzagrożeń uczestnicy opowiadają o swoich doświadczeniach: Czy kiedykolwiek byli ofiarą cyberataku? Czy mogli się przed nim uchronić? Czy wiedzą, co robić w sytuacji, gdy dostają podejrzane linki?

Czas trwania: 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Cyberataki internetowe są dość powszechne, dlatego trener przygotowujący ćwiczenie może wykorzystać e-maile/wiadomości, które sam kiedyś otrzymał i które mogą być przykładami tego typu ataków.

Jeśli jednak prowadzący ma trudności ze znalezieniem przykładów, może skorzystać z poniższych artykułów, w których podane są gotowe przykłady:

<https://tinyurl.com/5n6wm5cp>

<https://www.phishing.org/phishing-examples>

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Przygotowane wcześniej grafiki

Spotkanie online: Zoom, Jamboard

To ćwiczenie można wykonać online lub stacjonarnie.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Visual content
analysis

O CO W TYM CHODZI?

OPIS:

Jako ludzie mamy tendencję do szybkiego wyciągania wniosków, upraszczania i oceniania danych bez kontekstu. Od oceniania ludzi na podstawie ich wyglądu po osądzanie złożonych sytuacji na podstawie tylko jednej sceny, którą interpretujemy przez pryzmat naszych własnych doświadczeń. To często wpływa na sposób tworzenia i przekazywania wiadomości, które często opierają się na pospiesznej interpretacji świadków danego wydarzenia.

Prowadzi to często do wyciągania błędnych wniosków lub przedstawiania wysoce subiektywnych i czasem oderwanych od rzeczywistości informacji.

Podziel uczestników na grupy i pokaż im zdjęcie. Każda grupa musi napisać krótką wiadomość do tego samego zdjęcia. Na koniec przeanalizujcie różne sposoby postrzegania zdjęcia.

Czas trwania: 30 min.

Imediał

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wybieraj obrazki przedstawiające sytuacje, które można interpretować na wiele sposobów
Bądź kreatywny
Poproś uczestników o wyrażenie swojego punktu widzenia
Zapewnij grupie wsparcie

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Laptopy, smartfony, połączenie internetowe

Online:

Darmowe obrazy:
<https://pixabay.com/>
<https://unsplash.com/>

Przykłady:

<https://pixabay.com/photos/girl-child-childhood-grass-flowers-6738285/>
<https://pixabay.com/photos/chamber-chair-mirrors-mirror-image-5264172/>
<https://pixabay.com/photos/cat-cat-eyes-whiskers-cat-face-6664360/>
<https://pixabay.com/photos/romance-love-couple-man-woman-4571875/>
<https://pixabay.com/photos/skull-bones-horror-death-trees-6372630/>
<https://pixabay.com/photos/valley-field-mountains-hills-5763670/>
<https://pixabay.com/photos/firefighters-firefighting-fire-dark-6689112/>
<https://pixabay.com/photos/boy-buffalo-herder-ha-giang-vietnam-6559419/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Visual content
analysis

ZNAJDŹ SPOSÓB

OPIS:

Podczas interakcji z mediami, czytelnicy interpretują komunikaty i często robią to, szukając szybkich, prostych odpowiedzi. Nie zawsze poświęcają wystarczająco dużo uwagi, aby dostrzec alternatywne wyjaśnienia, podejścia lub prawdziwe zamierzone przesłanie.

Aby zachęcić uczestników do przyjrzenia się alternatywnym opcjom i zwiększenia świadomości, że różne osoby mogą dostrzec różne aspekty, rozdaj każdemu uczestnikowi tę samą mapę, ale z wieloma ścieżkami prowadzącymi do wyjścia. Poproś uczestników, aby zaznaczyli drogę do wyjścia.

Po 2/3 minutach przeznaczonych na zaznaczenie drogi poproś wszystkich, aby pokazali swoją mapę i wyjaśnili, dlaczego wybrali określoną trasę. Zapytaj uczestników, co ich zmotywowało do wybrania tej konkretnej ścieżki, tzn. coś przyciągnęło ich uwagę lub np. poszli od końca do początku, aby ułatwić sobie znalezienie drogi przez labirynt. Czy poleciliby to samo podejście innym?

Czas trwania: 15-20 min.

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Możesz użyć przykładowego labiryntu zamieszczonego na naszej stronie internetowej, ale możesz eksperymentować z różnymi mapami i labiryntami dostosowanymi do zainteresowań Twojej grupy uczestników.

Pilnuj czasu.

Spraw, aby ćwiczenie było zabawą.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Plansze z labiryntem/mapą, długopisy.

Online:

<https://www.mazegenerator.net/>

CO LUDZIE POWIEDZĄ?

OPIS:

Przekaz medialny zależy od intencji i wizji twórcy (twórców). Jednak jego ostateczny wpływ, pozytywny lub negatywny, będzie w dużym stopniu zależał od percepcji konkretnej osoby, która została wystawiona na działanie mediów i ich przekazu. Różne osoby będą postrzegać produkt medialny inaczej i w inny sposób będą na niego oddziaływać. Na przykład nagranie wideo przedstawiające niebezpieczną akrobację może być inspirujące dla zawodowego akrobata, zabawne dla młodej pary, przerażające dla osoby starszej, a dla dziecka motywujące do niebezpiecznych zachowań. Z drugiej strony, rozpowszechnianie fałszywych informacji może sprawić, że zyskasz popularność wśród jednej grupy ludzi, a zrazisz do siebie innych. Celem tego ćwiczenia jest uwrażliwienie uczestników, na to, jak ta sama wiadomość może mieć różny wpływ na relacje między jej twórcą/nadawcą a odbiorcami.

Wykorzystaj opowieść, zdjęcia lub opowiadanie wideo i omów przedstawione zachowania/sceny zgodnie z różnymi perspektywami 6 kapeluszy myślowych.

Wybierz różne popularne posty, trendy, zdjęcia lub historie, które stały się popularne, np. na Facebooku, Instagramie lub TikToku.

Pokaż je uczestnikom na ekranie lub projektorze. Poproś uczestników o poświęcenie 2-3 minut i napisanie krótkich komentarzy na temat 6 różnych osób z ich otoczenia, np. mnie, mojej mamy/szefa/córki/ojca/profesora itp:

np. Widząc to, że moja mama/.../.../... pomyślałaby tak....

Gdyby mój szef/córka/ojciec/profesor/.... to zobaczył, on/ona powiedziałaby, że...

Poproś wszystkich o podzielenie się z grupą swoimi i oczekiwanymi od osób z ich otoczenia uwagami.

Czas trwania: 30 min.

Imedia!

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Staraj się wybierać różne rodzaje przekazów medialnych - wiadomości/posty/filmy, które przemawiają do różnych grup ludzi

Jeśli nie znasz techniki kapeluszy myślowych, dowiedz się więcej na stronie:

<https://tinyurl.com/46kj78cm>

Postaraj się zawrzeć zarówno zabawne, jak i poważne przesłania

Zachęć uczestników do bycia kreatywnym.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Laptop, kartki papieru, długopisy

Online:

100 najbardziej wpływowych zdjęć, jakie kiedykolwiek zrobiono
<https://www.demilked.com/top-100-photos-most-influenial-all-time/>

50 zabawnych zdjęć, które cię rozbawią
<https://www.rd.com/list/funny-photos/>

Najdziwniejsze trendy, które szturmem zdobyły media społecznościowe:
<https://www.makeuseof.com/tag/weirdest-trends-social-media/>

Najdziwniejsze wyzwania podczas pandemii koronawirusa:
<https://www.youtube.com/watch?v=4WsXDGMpGjU&t=35s>

Najbardziej lubiane posty na Instagramie:
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_most-liked_instagram_posts

Najbardziej lubiane filmy TiToc:
<https://www.youtube.com/watch?v=E7mUSQ0dhtg>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ELEMENTY UKŁADANKI

OPIS:

Po tym ćwiczeniu uczestnicy będą potrafili współpracować z innymi i aktywnie się zaangażować, by mieć możliwość zapobiegania marginalizacji jakiegokolwiek osoby lub grupy, i wiedzieć, że istnieją pewne interesy polityczne lub komercyjne, które próbują wpływać na ich zachowanie w sieci, by mieć ogólne pojęcie o tym, jak algorytmy wpływają na to, co widzą.

- Krok 1 - dyskusja plenarna (15 minut)

Prowadzący prowadzi dyskusję na temat przykładów fałszywych wiadomości. Może poprosić uczniów o przedyskutowanie niektórych konsekwencji tego zjawiska na podstawie wymyślonych scenariuszy lub przykładów z życia.

-Jakie są niektóre konsekwencje wiary w nieprawdziwe wiadomości?

-Pokazanie, jak i dlaczego niektórzy ludzie publikują fałszywe wiadomości.

- Krok 2 (praca w grupach - 20 minut)

Rozłóż na stołach markery w czterech kolorach. Każda grupa, po zebraniu się, będzie siedziała przy jednym stole. Rozdaj po jednym obrazku każdemu uczestnikowi. Poproś uczestników, aby odnaleźli pozostałych dwóch lub trzech uczestników, którzy mają odpowiednie zdjęcia potrzebne do odtworzenia "układanki". Zaprezentuj slajd (lub rozdaj arkusze) z zapisanymi na nim "rolami członków grupy". Powiedz uczestnikom, aby wybrali sobie marker. Wyjaśnij rolę. Upewnij się, że każdy uczestnik zrozumiał swoją rolę. Na przykład, ogłoś: "Wszyscy skrótkowcy, proszę podnieść rękę!" i poproś jednego z nich, aby wyjaśnił swoją rolę. Znajdź obrazki, zdjęcia lub komiksy związane z tematem kolejnego ćwiczenia. Skrótkowcy: dbają o to, aby efekty pracy zostały podsumowane, co pomaga w kontynuowaniu zadania.

Zachęcający: zachęcają uczestników milczących do wyrażania swoich opinii, a uczestników mówiących do "odpoczynku", jeśli zajdzie taka potrzeba.

Odmierzacze czasu: pomagają członkom swoich grup znaleźć szybsze sposoby na wykonanie zadania.

Pisarze: zadaniem pisarza jest dopilnowanie, by głos każdego członka grupy został wzięty pod uwagę i zapisany. Osoba ta upewnia się, że każdy członek grupy napisał coś w dokumencie końcowym.

Czas trwania: 60 min.

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego: 1. Jeśli nie możesz znaleźć reprezentatywnych zdjęć, możesz wykorzystać kartki, pocztówki, karty do gry itp. Na przykład, jeśli zajmujesz się zapobieganiem fałszywym wiadomościom, cyberprzemocy, możesz pobrać je tutaj.

<https://www.esquire.com/news-politics/news/a51268/what-is-pizzagate/>

<https://www.nytimes.com/2020/06/27/technology/pizzagate-justin-bieber-qanon-tiktok.html>

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Arkusze ćwiczeń i obrazki pocięte na 5 części lub w zależności od tego, ile osób liczy grupa.

DEKONSTRUKCJA STEREOTYPÓW

OPIS:

W tym ćwiczeniu, uczestnicy dowiedzą się, czym są stereotypy, jak powstają i jak mogą sobie z nimi radzić. Stereotypy generują pewne uprzedzenia, którymi można manipulować za pomocą mediów.

- Krok 1 - dyskusja plenarna (15 minut)

Omów stereotypy, czym są, kiedy się pojawiają i jak można nimi zarządzać w odpowiedni sposób. Omówienie podmioty (polityka, media, Internet, portale społecznościowe), które wykorzystują to zjawisko do realizacji własnych interesów. Uczestnicy muszą napisać cztery terminy związane z fake newsami, dezinformacją itp., np. sieci społecznościowe, kłamstwa, propaganda itp. Prowadzący zapisuje te informacje na tablicy.

- Krok 2 (praca w grupach - 20 minut)

Każda z grup ma za zadanie narysować na kartce papieru obrazek ilustrujący jedno z omawianych pojęć. Rysunki powinny ilustrować wszystkie elementy, które zostały zaznaczone na tablicy w poprzednim etapie.

Wszystkie obrazki zostaną pokazane w galerii, a każda grupa powinna opowiedzieć o swoim obrazku.

- Krok 3 (podsumowanie - 20 minut)

Zaangażuj uczniów w dyskusję, używając różnych pytań.

Omów krótko, czy uczestnicy uznali to ćwiczenie za: zabawne, przydatne, użyteczne, możliwe do zaadaptowania. Prowadzący może nawiązać do tematu stereotypów: co możemy zrobić w naszej codziennej praktyce, jak zapewnić uczestnictwo i równy dostęp?

Czas trwania: 60 min.

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego: 1.

<https://tinyurl.com/mpad7f9n>

2.

[https://projects.iq.harvard.edu/files/gse-](https://projects.iq.harvard.edu/files/gse-mcc/files/stereotype_exercise_0.pdf)

[mcc/files/stereotype_exercise_0.](https://projects.iq.harvard.edu/files/gse-mcc/files/stereotype_exercise_0.pdf)

[pdf](https://projects.iq.harvard.edu/files/gse-mcc/files/stereotype_exercise_0.pdf)

3.

<https://www.youtube.com/watch?v=nFdtF5acpeU>

[h?v=nFdtF5acpeU](https://www.youtube.com/watch?v=nFdtF5acpeU)

4.

[https://www.stopfake.org/en/m](https://www.stopfake.org/en/main/)

[ain/](https://www.stopfake.org/en/main/)

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Komputer, tablica, arkusz

papieru.

EFEKT ECHO CHAMBER

OPIS:

Dzięki temu ćwiczeniu uczestnicy rozumieją, czym jest bańka filtracyjna i efekt *echo chamber*.

- Krok 1 dyskusja plenarna (15 minut)

Uczestnicy dzielą się źródłami, z których otrzymują wiadomości/informacje. Prowadzący podają kilka przydatnych i wiarygodnych stron internetowych/źródeł informacji. Dla każdej grupy wiekowej interesujące może być wzajemne poznanie swoich źródeł informacji.

Warto mieć listę pod ręką, aby po wykonaniu ćwiczenia "Sprawdź informacje" wszyscy uczestnicy mogli ją ponownie przejrzeć i zrozumieć, co to jest wiarygodne źródło.

Należy poinformować uczestników, że w tym ćwiczeniu będą potrzebowali swoich telefonów komórkowych.

- Krok 2 (praca indywidualna - 20 minut)

W tym zadaniu uczniowie będą korzystać z własnych telefonów komórkowych, aby uzyskać dostęp do swoich kont w mediach społecznościowych i rozpoznać bańki filtrujące. Każdy uczeń przeanalizuje, czy na kanale lub stronie głównej platformy społecznościowej znajdują się treści odzwierciedlające jego własne opinie i zainteresowania. Na przykład, gdy szukali informacji o konkretnej książce, po wejściu na inną stronę internetową pojawiają się reklamy sklepów z książkami. Ćwiczenie kończy się dyskusją na temat zebranych informacji.

- Krok 3 (podsumowanie - 20 minut)

Zaangażuj uczniów w dyskusję, używając różnych pytań.

Omów krótko, czy uczestnicy uznali to ćwiczenie za: zabawne, przydatne, użyteczne, łatwe do wykonania. Prowadzący może nawiązać do tematu efektu *echo chamber* i baniek filtrujących.

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego: 1.

<https://www.youtube.com/watch?v=Se20RoB331w>

2.

<https://www.youtube.com/watch?v=pT-k1kDIRnw>

MATERIAŁY:

Praktyczne:

komputer, smartfon

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Visual content
analysis

ZNAJDŹ RÓŻNICE

OPIS:

Konspekt: Identyfikacja retuszu na zdjęciach i obrazach

To ćwiczenie ma pomóc uczestnikom odróżnić rzeczywistość od zmodyfikowanych obrazów i zdjęć, które zostały zniekształcone poprzez zmianę światła, kolorów, żywych kolorów, zmianę wyglądu fizycznego osoby itp. Pomoże im to rozpoznać fałszywe obrazy lub obrazy stworzone cyfrowo, które pojawiają się w różnych źródłach informacji.

W pierwszej kolejności, aby umożliwić lepszy rozwój ćwiczenia, prowadzący może pokazać uczestnikom film instruktażowy z udziałem profesjonalnego fotografa, wyjaśniający, jak retuszować zdjęcia i jak rozpoznawać takie retusze. Oto kilka przykładów:

<https://www.youtube.com/watch?v=cMbkj9R3EXg>

<https://www.youtube.com/watch?v=Xnq0edUpgVk>

Następnie prowadzący dzieli uczestników na grupy 3- lub 4-osobowe. Każda grupa otrzymuje serię wyretuszowanych zdjęć, czasopism itp. Uczestnicy omawiają, gdzie ich zdaniem zdjęcie zostało wyretuszowane, i zaznaczają na nim znak X. Podobnie, jeśli uważają, że kolor zdjęcia lub jakiś element został zmieniony, powinni to zanotować.

Kiedy uczestnicy skończą, prowadzący (który musi mieć oryginalną wersję zdjęć) pokazuje im oryginalną wersję, a grupy zdobywają po jednym punkcie za każdy retusz/modyfikację, którą poprawnie zidentyfikowali. Wygrywa grupa, która uzyska największą liczbę punktów.

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wcześniejsze zademonstrowanie, jak retuszować zdjęcia i jak rozpoznawać takie retusze. Prowadzący ma posiadać zdjęcia w wersji oryginalnej i zmodyfikowanej

MATERIAŁY:

Praktyczne:

- Samouczek wideo
- Wyretuszowane zdjęcia, czasopisma itp. oraz wersja oryginalna
- Papier
- Długopisy

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

PUNKT WIDZENIA

OPIS:

Streszczenie: Obejrzyjcie wideo/krótki film, który ma otwarte zakończenie i przedyskutuj interpretację każdego z uczestników.

To ćwiczenie ma na celu pokazanie uczestnikom, że każda osoba może mieć własną wersję danej historii i że każda osoba może dokonywać własnych osądów (rzeczy, które mogą się przydarzyć także dziennikarzom). Ćwiczenie ma zachęcić uczestników do przeczytania kilku artykułów i wiadomości pochodzących z różnych źródeł, aby mogli je sobie przeciwstawić i uniknąć trzymania się jednej jedynej rzeczywistości.

Prowadzący odtwarza krótki film lub nagranie wideo, które ma "otwarte zakończenie". Każdy uczestnik mówi na głos, jak zinterpretował zakończenie. Zaproponowane zakończenia są omawiane przez uczestników.

Dobrym przykładem jest poniższy film animowany, który doczekał się aż 10 różnych interpretacji: https://www.youtube.com/watch?v=zS_rxoimGTM

W ćwiczeniu nie ma poprawnych i błędnych odpowiedzi. Po omówieniu interpretacji prowadzący zapyta uczestników, czy zmienili zdanie lub czy uważają, że inne zaproponowane interpretacje są również możliwe do zrealizowania. W ten sposób ćwiczenie ma pokazać, jak bardzo ludzie są podatni na manipulację ze względu na ugruntowane opinie.

Czas trwania: 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Prowadzący będzie musiał wybrać kilka filmów z otwartym zakończeniem.

Uczestnicy muszą zwracać dużą uwagę na wydarzenia, które mają miejsce w trakcie filmu.

Prowadzący powinien zachęcać uczestników do przedstawienia swojego punktu widzenia, a w razie potrzeby powinien zapewnić grupom wsparcie.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

- Filmy wideo
- Projektor
- Papier + długopisy (na wypadek, gdyby uczestnicy chcieli coś zanotować)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

LABIRYNTY

OPIS:

Streszczenie: Należy wydostać się z labiryntu

Ćwiczenie to zostało zaprojektowane tak, aby pomóc uczestnikom poprawić ich zdolności poznawcze poprzez analizę treści wizualnych. W szczególności ma ono na celu poprawę koncentracji, wytrwałości, pomaga w rozwiązywaniu problemów i łatwiejszym znalezieniu rozwiązania w krótszym czasie.

Uczestnicy zostaną podzieleni na grupy dwuosobowe. Jedna z nich będzie wykonywać ćwiczenie, podczas gdy druga będzie odmierzać czas. Prowadzący dostarczy każdej grupie dwa szkice labiryntu (po jednym na każdego uczestnika), które może uzyskać z Internetu. Labirynt będzie miał szczelinę wejściową (ze strzałką skierowaną w stronę labiryntu) i szczelinę wyjściową (ze strzałką skierowaną poza labirynt). Uczestnicy będą musieli znaleźć drogę wyjścia z labiryntu w jak najkrótszym czasie. Wygrywa osoba, która skończy jako pierwsza.

Przykładowy kontur labiryntu można znaleźć klikając na poniższe linki:

Labirynt 1: <https://www.printableparadise.com/images/difficult-square-maze.pdf>

Labirynt 2: <https://www.printableparadise.com/images/medium-hexagon-maze.pdf>

Czas trwania: 20 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Stwórz cichą i spokojną atmosferę, aby uczestnicy mogli skoncentrować się na swojej pracy

MATERIAŁY:

Praktyczne:

- Kontury labiryntów
- Długopis/ołówek

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Imedial

Online MEDIA
Literacy skills

Visual content
analysis

FILM O EKSPERYMENCIE SPOŁECZNYM

OPIS:

Ćwiczenie to ma na celu uświadomienie, że omawiany temat jest nam bliski i że nas dotyczy.

Prowadzący, po wybraniu tematu do dyskusji, proponuje uczestnikom obejrzenie krótkiego filmu na ten temat, który odnosi się do eksperymentu społecznego. Po obejrzeniu filmu prosi uczestników o zrekonstruowanie tego, co zostało pokazane na filmie i opowiedzenie związanego z nim epizodu, którego byli świadkami na własne oczy. Uczestnicy muszą nie tylko przetworzyć zjawisko pokazane w dyskusji, ale także przedyskutować między sobą sposoby rozwiązania tego problemu lub zapobiegania mu w życiu codziennym.

Jeśli są osobiście zaangażowani, prowadzący pyta:

- Co chcielibyście, aby od tej pory działo się w związku z tym tematem?
- Co jest przydatne, by zapobiec powtórzeniu się tej sytuacji?
- Jakie działania chcielibyście, aby zostały podjęte?

Jeśli pojawią się interesujące studia przypadków, prowadzący może przeprowadzić analizę w grupie i doprowadzić do zrozumienia zjawiska.

Czas trwania: 40-60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego: Here are some video examples:

> znęcanie się:

www.youtube.com/watch?v=Vo7kl9RsWBo

> fake newsy:

<https://www.youtube.com/watch?v=UPGYbXklPEw>

> dezinformacja:

www.youtube.com/watch?v=Blv9054dBBI&t=11s

Oczywiście, wskazane byłoby wybranie materiałów w języku uczestników.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Sala wyposażona w sprzęt do projekcji wideo z odpowiednim miejscem do ustawienia krzesel w kręgu.

To ćwiczenie może być przeprowadzone stacjonarnie lub online, z grupą połączoną za pomocą odpowiedniej platformy (takiej jak Zoom lub Googlemeet).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

DYSKUSJA TED TALK

OPIS:

To ćwiczenie ma na celu uświadomienie uczestnikom wartości krytycznego myślenia oraz uprzedzeń, które każdy ma i stosuje.

Prowadzący robi krótkie wprowadzenie do tematu, a następnie prosi uczestników o obejrzenie następującego Ted Talk:

<https://bit.ly/3xK4Vjw>

Po obejrzeniu filmu prowadzący prowadzi dyskusję, której celem jest analiza jego treści.

Prowadzący skłania uczestników do zastanowienia się nad kwestią wartości etycznych w pracy hakerów i firm, zachęca ich do ćwiczenia krytycznego myślenia.

Uczestnicy są zachęceni do zbadania historii hakowania komputerów i przesłedzenia w każdym przypadku, jaki wpływ miało ono na codzienne życie ludzi.

Czas trwania: 40-60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Przed obejrzeniem filmu warto krótko przedstawić temat i zapytać uczestników o ich opinie na jego temat. Pod koniec zajęć uczestnicy mogą zastanowić się, czy i jak zmieniły się ich wyobrażenia, które wyrazili na początku.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Pomieszczenie wyposażone w sprzęt do projekcji wideo z odpowiednią przestrzenią do ustawienia krzeseł w kręgu. To ćwiczenie może być przeprowadzone stacjonarnie lub online, z grupą połączoną za pomocą odpowiedniej platformy (takiej jak Zoom lub Googlemeet).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ANALIZA FILMU

OPIS:

Działania te mają na celu uświadomienie grupie tematyki ćwiczeń.

Prowadzący zaprasza uczestników do obejrzenia filmu "Disconnect" (2012) w reżyserii Henry'ego Alexa Rubina, który przedstawia trzy historie dotyczące relacji współczesnego człowieka z Internetem i niebezpieczeństw z nim związanych. Następnie prowadzący prowadzi dyskusję, zastanawiając się nad mechanizmami, które zwiody bohaterów i słabościami, które doprowadziły ich do wpadnięcia w internetowe pułapki. Każdy z uczestników proszony jest o wyrażenie

- swojej osobistej oceny tego, co zobaczył
- co go najbardziej uderzyło
- jaki wpływ wywarł film na jego przemyślenia na ten temat.

Prowadzący zaprasza uczestników do obejrzenia filmu "Dylemat społeczny" (2020): film łączy dokumentalne śledztwo z dramatem narracyjnym, aby ujawnić ukryte mechanizmy stojące za ulubionymi przez wszystkich mediami społecznościowymi i platformami wyszukiwania. Następnie prowadzący zachęca uczestników do zastanowienia się nad mechanizmami, które zwiody bohaterów. Każdy uczestnik jest proszony o wyrażenie

- osobistej oceny tego, co zobaczył
- co go najbardziej uderzyło
- jaki wpływ wywarł film na ich rozważania na ten temat

Czas trwania: 20-40 min.

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Jeśli uznasz, że nie wystarczy Ci czasu na obejrzenie powyższych filmów, może zostać wyświetlony tylko jeden epizod z filmu "Rozłączeni" i tylko kilka fragmentów "Dylematu społecznego":
www.youtube.com/watch?v=uaaC57tcci0
www.youtube.com/watch?v=XF5XrrhdP6k
www.youtube.com/watch?v=Ui0UNXsEGJ8
www.youtube.com/watch?v=xQAGWfKyhQk
www.youtube.com/watch?v=PEOm7u8Cysg

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Pomieszczenie wyposażone w sprzęt do projekcji wideo z odpowiednią przestrzenią do ustawienia krzeseł w kręgu. To ćwiczenie może być przeprowadzone stacjonarnie lub online, z grupą połączoną za pomocą odpowiedniej platformy (takiej jak Zoom lub Googlemeet).

CZYTANIE TEKSTU

OPIS:

Ćwiczenie polegające na analizie tekstu czytanego może pomóc uczniom w doskonaleniu umiejętności językowych, a zrozumienie tekstu może pomóc im w refleksji nad tematem oraz w zdobyciu większej wiedzy i umiejętności samodzielnego myślenia.

Prowadzący rozdaje grupie uczestników różne teksty dotyczące najnowszych wiadomości lub faktów, co najmniej 3 teksty na różne tematy lub zagadnienia. Prowadzący wręcza uczestnikom arkusz ćwiczeniowy z listą wszystkich cech, na które należy zwrócić uwagę i zaznaczyć P/F.

Następnie uczeń lub grupa uczniów powinni zidentyfikować i zastanowić się nad fake newsami na podstawie użytego języka, skupiając się na konkretnych słowach, zdaniach, przymiotnikach i podkreślając je kolorowym długopisem. Uczniowie muszą określić, które z nich są fake newsami, wyjaśniając dlaczego, jakie terminy, słowa, słownictwo, zdania zostały użyte i jak je wykryć następnym razem.

Na koniec ćwiczenia można zorganizować dyskusję w grupie, aby przeanalizować fałszywe wiadomości i dowiedzieć się, jak zwracać na nie uwagę, czytając teksty w Internecie.

Czas trwania: 30 min.
5 do 10 min. na dyskusję

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wsluchaj się w potrzeby uczestników
Bądź kreatywny
Udostępnij zasoby internetowe
Zwróć uwagę na szczegóły
Ustal czas trwania zajęć
Poproś o sprawdzanie pisowni w Internecie.
Zapewnij grupie wsparcie.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Kolorowy długopis, kartka papieru, łącze internetowe, laptop, tablet, smartfon
3 teksty na temat najnowszych faktów i wiadomości.
Arkusz ćwiczeń z listą wszystkich elementów (takich jak język, terminologia, treść itp.), na które należy zwrócić uwagę i zaznaczyć P/F

Online:

Strony z fake newsami:
<https://aszdziennik.pl>
<https://researchguides.ben.edu/c.php?g=608230&p=4220071>

WYMYŚL HISTORIĘ

OPIS:

Ćwiczenie polegające na analizie tekstu czytanego może pomóc uczniom w doskonaleniu umiejętności językowych, a zrozumienie tekstu może pomóc im w refleksji nad tematem oraz w zdobyciu większej wiedzy i samodzielnego myślenia.

Prowadzący dzieli uczestników na grupy liczące maksymalnie 4-5 osób i daje każdej grupie kartkę papieru i długopis. Podczas ćwiczenia w tle może być odtwarzana muzyka.

Lider grupy zaczyna pisać początek opowiadania na temat znęcania się, przemocy psychofizycznej lub cyberprzemocy. Kiedy muzyka się wyłączy, lider każdej grupy przekazuje kartkę drugiej grupie, a kiedy muzyka znów zacznie grać, po przeczytaniu tego, co napisała wcześniej druga grupa, muszą napisać lub zmienić scenariusz, historię i sytuację. Powstają kreatywne historie, zawsze o tematyce związanej ze znęcaniem się. Na koniec ćwiczenia prowadzący prosi każdego z liderów grup o przeczytanie historii i skomentowanie jej znaczenia, sprawdzając, czy historia jest skuteczna i co można w niej poprawić.

Czas trwania: 40 min.
10 min. na dyskusję

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wysłuchaj się w potrzeby uczestników.
Bądź kreatywny.
Poproś uczestników, aby nie używali niewłaściwych słów i tworzyli nieobraźliwe historie.
Ustal czas trwania zajęć.
Zapewnij grupie wsparcie.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Papier, długopisy, laptop, smartfony

Online:

<https://bitdefender.pl/abc-cyberbezpieczenstwa-c-jak-cyber-przemoc/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

STWÓRZ WŁASNĄ HISTORIĘ

OPIS:

Ćwiczenie polegające na analizie tekstu czytanego może pomóc uczniom w doskonaleniu umiejętności językowych, a zrozumienie tekstu może im pomóc w refleksji nad tematem oraz w zdobyciu większej wiedzy i samodzielnego myślenia.

Prowadzący dzieli uczestników na dwie grupy i przekazuje liderom grup dwie prawdziwe historie, po jednej na tablicie lub w innej formie cyfrowej (także na WhatsApp).

Wychodząc od otrzymanej "prawdziwej" historii, grupa musi zmienić niektóre słowa, spróbować ją przekształcić i nadać jej fałszywy charakter.

Kiedy obie grupy są gotowe, historie zostają zmienione i wygrywa ten, kto pierwszy odgadnie, które fragmenty zostały zmienione.

Na koniec ćwiczenia, w ciągu ostatnich 10 minut, prowadzący przeprowadza dyskusję w grupie, aby przeanalizować powstały tekst.

Czas trwania: 30 min

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Wsluchaj się w potrzeby uczestników
Bądź kreatywny
Poproś o sprawdzenie pisowni za pomocą słownika online.
Poproś uczestników, aby nie używali błędnych słów.
Ustal czas trwania zajęć
Zapewnij grupie wsparcie.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Laptop, tablet, smartfon, połączenie z Internetem
2 teksty prawdziwych historii

Online:

Oto kilka przydatnych narzędzi cyfrowych do pisania:
<https://askatechteacher.com/5-digital-tools-to-enhance-the-writing-skills-of-your-students/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

STRUKTURA TEKSTU

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest rozwinięcie umiejętności rozpoznawania niewiarygodnych źródeł poprzez analizę struktury artykułu/tekstu.

Uczestnicy proszeni są o sprawdzenie pisowni, jakości tłumaczenia (jeśli zostało zastosowane), ewentualnych błędów, stosowności (napastliwy, niestosowny), wskazania wiarygodnych źródeł i odnośników. Prowadzący wyjaśnia różne style, a następnie dzieli się jednym lub kilkoma artykułami i prosi uczestników o ich ocenę pod kątem powyższych kwestii. Następnie uczestnicy prezentują swoją pracę.

Czas trwania: 35 - 50 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Może to być bardziej angażujące, jeśli artykuły są związane z zainteresowaniami uczestników.

Dobrze jest zamieścić artykuły wiarygodne i niewiarygodne, aby uczestnicy mogli zrozumieć różnicę.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Zapewnienie drukowanych artykułów lub laptopów, na których uczestnicy mogą przeglądać artykuły online (dostępność połączenia internetowego).

Online:

Przykłady artykułów

<https://vitamind.news/2020-12-29-vitamin-d-prevents-90-percent-coronavirus-deaths.html>

<https://www.globalresearch.ca/humanity-march-toward-extinction/5750260>

<https://www.bbc.com/news/science-environment-57919241>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ZAWARTOŚĆ TEKSTU

OPIS:

Ważne jest, aby nawet na podstawie tytułu artykułu móc zrozumieć jego intencje. Czy artykuł ostrzega, rozbawia, czy jednoczy?

Prowadzący tworzy trzy etykiety; OSTRZEGA; ROZBAWIA; JEDNOCZY i przykleja je na podłodze lub na ścianie, aby podzielić salę na trzy miejsca. Uczestnicy są proszeni o przeczytanie tytułów artykułów wyświetlanych na ekranie projektora i wybranie, czy raport ostrzega (o pewnej sytuacji), rozbawia (dla rozrywki), czy jednoczy (z innymi poprzez prawdziwe fakty, które przytrafiają się ludziom). Każdy podejmuje decyzję i staje na odpowiednim miejscu.

Pytania opcjonalne: Co autor chce, abyś wyniósł z treści danego materiału? Czy ma on charakter czysto informacyjny, czy próbuje zmienić Twoje zdanie, czy może przedstawia Ci nowe idee, o których nigdy nie słyszałeś?

Czas trwania: 20 min.

Imedia!

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Uczestnicy są zachęceni do omawiania różnych opinii i wyjaśniania ich.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

papier, marker,
projektor/laptop

Online:

przykłady tytułów

Biuro odcięte od rozrywki. Koleżanka kupiła sobie lepsze słuchawki i już nie słyhać jej muzyki (aszdziennik.pl) (rozbawia)

Naukowcy alarmują: diesle trują i zabijają tysiące osób rocznie

(naukawpolsce.pl) (alarmuje)

Victoria's Secret zrywa z przeszłością. Pierwsza modelka z zespołem Downa

(wiadomosci.wp.pl) (jednoczy)

Awaryjne lądowanie samolotu z marszałkiem Senatu w Zurychu

(wiadomosci.wp.pl) (alarmuje)

USA: 103 pożary pustoszą kraj, tysiące ludzi ewakuowanych

(wnp.pl) (jednoczy)

Zazdrość opiekuna. Podejrzewa, że jego pies bawi się z innym psem lepiej niż z nim (aszdziennik.pl) (rozbawia)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

7 KROKÓW DEKONSTRUKCJI NEWSA

OPIS:

Uczestnicy proszeni są o znalezienie interesujących ich artykułów w Internecie i ocenienie ich za pomocą siedmiu kroków dekonstrukcji newsa. Prowadzący prosi uczestników o przygotowanie pisemnego, krótkiego podsumowania artykułu oraz ogólnego wniosku na temat jego jakości. Oto kroki:

1. Podsumowanie głównych wątków artykułu
 - Jakie fakty są kluczowe w opowiadaniu?
 - Czy fakty te wspierają główną narrację opowiadania?
2. Oceń dowody
 - Jak wiele dowodów zawiera opowiadanie?
 - Czy są to dowody bezpośrednie czy pośrednie?
 - Czy opowiadanie opisuje pewny, czy możliwy scenariusz na podstawie dowodów?
3. Oceń źródła
 - Na ile wiarygodne jest źródło informacji?
4. Oceń poziom wiarygodności reportera i całej redakcji.
 - Czy wiadomość jest przejrzysta, jeśli chodzi o anonimowe źródła, ewentualny konflikt interesów i inne kwestie?
5. Zwróć uwagę na kontekst
 - Czy opowieść wyjaśnia szerszy obraz sytuacji i czy unika się w niej wybierania informacji pasujących pod tezę?
6. Poszukaj brakujących kluczowych informacji
 - Czy w opowiadaniu brakuje jakiegoś kluczowego elementu? Jeśli tak, czy wiemy, dlaczego?
7. Oceń rzetelność, kwestionując jednocześnie własne uprzedzenia
 - Czy historia jest uczciwa w stosunku do istniejących dowodów?
 - Czy wszyscy interesariusze mają szansę zostać uwzględnieni w tej historii?
 - Czy doświadczam dysonansu poznawczego lub odczuwam efekt potwierdzenia płynący z treści tekstu?

Źródło: <https://bit.ly/3yD3XIS>

Uczestnicy mogą udzielić odpowiedzi na te pytania w dokumencie Word, a następnie przedstawić je grupie.

Czas trwania: 40 min.

Imedia!

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Jeśli uczestnicy nie mogą znaleźć żadnych źródeł, prowadzący może podać im strony internetowe z wiadomościami, zarówno wiarygodnymi, jak i niewiarygodnymi.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Laptopy dla każdego uczestnika, połączenie internetowe

Online:

Dodatkowe pytania do tego ćwiczenia:
<http://bitly.ws/fxwD>

Przykłady serwisów informacyjnych:
Wiarygodne
<https://www.pap.pl/>
<https://www.national-geographic.pl/>

Niewiarygodne:
<https://www.aszdzienik.pl/> (satyryczny)
<https://www.fronda.pl/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ANALIZA ARTYKUŁÓW

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest nauczenie się, jak rozpoznawać fałszywe wiadomości. Dzięki dogłębnej analizie artykułów uczestnicy będą w stanie rozpoznać prawdziwe informacje. Prowadzący powinien przygotować artykuły przed zajęciami. Jeśli ćwiczenie jest przeprowadzane stacjonarnie, najlepiej jest wydrukować artykuły i każdy uczestnik lub każda grupa otrzymuje jeden artykuł. Artykuły można też wyświetlić za pomocą projektora - wtedy wszyscy uczestnicy mogą jednocześnie przedyskutować i ocenić jego wiarygodność. Jeśli ćwiczenie jest prowadzone online, prowadzący powinien udostępnić swój ekran i zaprezentować wybrane artykuły. Następnie uczestnicy mogą podzielić się swoimi spostrzeżeniami na portalu Jamboard. Artykuły mogą być przygotowane specjalnie do tego ćwiczenia, ale mogą to być także zrzuty ekranu z istniejących artykułów.

Czas trwania: 15 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Na zakończenie tego ćwiczenia prowadzący może zadać kilka pytań refleksyjnych, takich jak: "Co sprawia, że zaczynasz podważać wiarygodność artykułu?".

"Czy uważasz, że łatwo jest rozpoznać fake news?".

"Jak możemy walczyć z fake newsami?".

"Jak myślicie: dlaczego powstają takie artykuły? Jaki jest ich cel?".

"Jak możemy zapobiegać rozprzestrzenianiu się fake newsów?".

MATERIAŁY:

Praktyczne:

wcześniej przygotowane artykuły, projektor

Online: Platforma Zoom, Jamboard

Zajęcia te mogą być prowadzone stacjonarnie lub online.

FABRYKACJA NEWSA

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest uświadomienie uczestnikom, jakie niebezpieczeństwa wiążą się ze zmianą słów, których używamy w artykule. Podobnie jak w codziennych sytuacjach, każdego dnia słyszymy wiele informacji/ plotek przekazywanych z osoby na osobę. Dlatego w tym ćwiczeniu uczestnicy powinni uświadomić sobie, że nie wszystko, co widzimy/słyszymy, jest informacją z pierwszej ręki, a informacje mogą nie być do końca prawdziwe.

Prowadzący powinien przygotować krótki artykuł (maks. 1 strona), a następnie przekazać go pierwszej osobie. Zadaniem pierwszej osoby jest zamiana jednego słowa na synonim lub słowo podobne. Następnie, kolejna osoba powtarza tę czynność.

Kiedy ostatnia osoba wykona zadanie, trener czyta powstały w ten sposób artykuł.

Czas trwania: 15 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Bardzo ważną częścią tego ćwiczenia jest refleksja nad nim. Na zakończenie tego ćwiczenia prowadzący może zadać kilka pytań skłaniających do refleksji, takich jak:

"Jak bardzo zmienił się artykuł?"

"Czy artykuł nadal ma ten sam kontekst?"

"Czy kiedykolwiek chciałeś przekazać informacje, których nie do końca pamiętałeś i powiedziałeś je własnymi słowami? Czy można to nazwać fake newsem?"

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Kartka papieru z przygotowanym artykułem, długopisy.

Online:

Zoom, Jamboard

To ćwiczenie można wykonać online lub stacjonarnie.

ROZPOZNAWANIE CLICKBAITU

OPIS:

Celem tego ćwiczenia jest poinstruowanie uczestników, czym jest clickbait i jak go rozpoznać.

Do tego ćwiczenia prowadzący musi przygotować artykuły z nagłówkami. Trener rozdaje artykuły uczestnikom, a zadaniem każdego z nich jest przeanalizowanie artykułów i odpowiedź na pytanie: "Czy nagłówek jest clickbaitem?". "Czy treść artykułu jest zgodna z nagłówkiem?" itp.

Po zakończeniu ćwiczenia warto zastanowić się w grupie nad przeznaczeniem clickbaitów. Do czego są one wykorzystywane? Jaki jest ich cel? Jakie emocje odczuwa uczestnik po przeczytaniu takiego nagłówka?

Czas trwania: 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Prowadzący może wydrukować artykuły z nagłówkami lub wyświetlić je za pomocą projektora.

Do tego ćwiczenia można przygotować własne artykuły z nagłówkami lub wykorzystać istniejące quizy, takie jak:

<https://fejkornot.pl>

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Ćwiczenie to można przeprowadzić online lub fizycznie. W przypadku spotkania stacjonarnego, prowadzący rozdaje uczestnikom przygotowane wcześniej artykuły z nagłówkami.

Jeśli trener zdecyduje się na spotkanie online, może podzielić grupę na pokoje i rozdać im artykuły lub przeanalizować wszystko razem.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

1 KOMUNIKAT, RÓŻNE PODEJŚCIA

OPIS:

Ważną częścią strategii medialnej jest kierowanie produktów medialnych do konkretnych odbiorców. Używanie specyficznych komunikatów wpływa na to, jak odbieramy określoną informację. Specyficzny sposób przekazu jest istotny dla stworzenia atrakcyjności w określonej grupie i/lub nadania jej pozorów legalności.

Podziel uczestników na małe grupy, po ok. 3 osoby w każdej.

Rozdaj uczestnikom koperty z kartkami z tą samą wiadomością, ale napisaną z myślą o różnych grupach docelowych, np. młodzieży, osobach starszych, środowisku akademickim, biznesmenach, fanatykach sportu itp. Najpierw poproś uczestników o odgadnięcie grupy docelowej. Następnie zapisz na tablicy wybrane grupy docelowe i poproś uczestników o dopasowanie przekazów do poszczególnych grup.

Zapytaj i przedyskutuj z uczestnikami, dlaczego autor próbowałby napisać to samo przesłanie w inny sposób? Jak różne komunikaty wpływają na uczucia odbiorców?

Czas trwania: 20 - 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Postaraj się, aby zajęcia były zabawne, nie bój się używać języka potocznego lub żargonu. Zachęcamy do używania humoru.
Bądź kreatywny
Zapewnij grupie wsparcie

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Koperty z wiadomościami,
Tablica z markerami

Online:

Linki do przykładów potencjalnych grup docelowych oraz zdań/komunikatów, które należy rozdać uczestnikom.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ODGADNIJ WIADOMOŚĆ

OPIS:

Nagłówki wiadomości mają za zadanie przyciągnąć naszą uwagę i często mogą wprowadzać w błąd, jeśli chodzi o faktyczne informacje zawarte w wiadomości. Jednak we współczesnym społeczeństwie wielu użytkowników mediów ogranicza się do czytania nagłówków i na podstawie tych, często wyrwanych z kontekstu, wiadomości rozwija swoją wiedzę na temat bieżących wydarzeń i innych istotnych informacji.

Przejrzyjcie różne rodzaje mediów (np. wiadomości telewizyjne, gazety, portale internetowe, media społecznościowe) i zbierzcie te nagłówki, które sugerują inną treść niż w rzeczywistości - od sugerujących w nagłówku inną historię niż ta, o której jest mowa w artykule, po takie, które po prostu sugerują dużą historię, ale w rzeczywistości nie informują o niczym nadzwyczajnym.

Mieszaj nagłówki wprowadzające w błąd z nagłówkami rzetelnymi. Wydrukuj nagłówki na małych kartkach papieru i zagnij je tak, aby tekst był niewidoczny, a następnie wrzuć do miski lub małego pudełka. Poproś każdego z uczestników, aby wziął do ręki jeden nagłówek. Daj każdemu z uczestników 2-3 minuty na zastanowienie się, o czym mówi dany nagłówek. Poproś każdego uczestnika, aby przeczytał na głos swój nagłówek i opowiedział innym, o czym według niego są wiadomości kryjące się za nimi.

Po każdej prezentacji umieść na tablicy prawdziwy artykuł lub streszczenie wiadomości. Po zakończeniu wszystkich prezentacji poproś wszystkich uczestników, aby odnaleźli swoje wiadomości na tablicy i przeczytali je.

Po przeczytaniu poproś uczestników, aby wrócili na swoje miejsce i opowiedzieli innym, w jaki sposób wiadomości, które otrzymali, różniły się od ich oczekiwań wynikających z nagłówka.

Czas trwania: 20 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Zapewnij grupie wsparcie. W przypadku dłuższych materiałów medialnych, przygotuj ich skróconą wersję (streszczenie) na potrzeby ćwiczenia, tak aby czas czytania nie przekroczył 3-5 minut. Dla większych grup - Utwórz małe grupy, które będą pisać wiadomości na podstawie podanych zdań. W tym celu mogą, ale nie muszą, podać dodatkowe informacje.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Papiery z nagłówkami, miska/pudełko,
Opcjonalnie - kartki papieru, długopisy, laptop,
Wydruki wiadomości,
Tablica lub inne miejsce do zaprezentowania wiadomości.

Online:

Przykłady nagłówków wprowadzających w błąd:
<https://www.popsi.com/scitech/article/2009-07/overhyped-and-misleading-health-headlines-revealed/>

<https://www.acsh.org/tags/misleading-headlines>

<https://fullfact.org/news/edlines-headlines-that-contradict-the-article/>

<https://www.tomliberman.com/misleading-headlines/nadiya-hussain-misleading-headline>

<https://www.tomliberman.com/misleading-headlines/alien-planet-signal-misleading-headline>

<https://www.tomliberman.com/misleading-headlines/the-daly-vodka-cure-misleading-headline>

<https://www.tomliberman.com/misleading-headlines/panera-employee-turnover-misleading-headline>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

CHMURA SŁÓW

OPIS:

Wybierz artykuł, który będzie interesujący dla grupy uczestników. Skopiuj tekst artykułu do pliku tekstowego. Wprowadź tekst do aplikacji Word Cloud App <https://www.wordclouds.com/>. Sprawdź wyniki i zaprezentuj je uczestnikom. Na podstawie zaprezentowanej "chmury słów" uczestnicy powinni przedyskutować swoje oczekiwania dotyczące treści artykułu. Po krótkiej dyskusji rozdaj uczestnikom kopię artykułu i poproś ich, aby napisali artykuł od nowa, unikając wszystkich słów, które pojawiły się w chmurze.

Czas trwania: 30 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Upewnij się, że wybrany przez Ciebie artykuł zawiera istotne słowa kluczowe, które zostaną odzwierciedlone w wygenerowanej chmurze słów. Szukaj stosunkowo krótkich, ale treściwych artykułów.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Artykuły, kartki papieru, długopisy

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

OPOWIEDZ MI SWOJĄ HISTORIĘ

OPIS:

Dzięki temu ćwiczeniu uczestnicy będą mogli spojrzeć na sprawy z różnych perspektyw, staną przed złożonymi problemami, będą potrafili ocenić sytuację i problemy w celu znalezienia rozwiązań z udziałem wszystkich stron, a także wyjaśnić różnicę między informowaniem a dezinformowaniem oraz zidentyfikować rodzaje wiadomości wprowadzających w błąd.

Znajdź artykuł, który rozdasz każdemu z uczestników, prosząc ich o zastanowienie się nad rodzajem wiadomości. Poproś uczestników, aby przygotowali się do opowiedzenia historii na temat tego artykułu, interpretując sytuację, podkreślając poprawność lub niepoprawność działań, intencji i rezultatów.

- Krok 1 (indywidualnie - 20 minut)

Pracując indywidualnie, uczestnicy powinni przygotować się do opowiedzenia swojej historii na temat artykułu. Powinni pomyśleć lub napisać, co to za historia: co się wydarzyło, kto był odpowiedzialny za działanie (słuszne lub niesłuszne), co było dla nich zamierzone (pozytywne lub negatywne) i jaki był tego skutek. Czy te wydarzenia to fake news?

- Krok 2 (praca w parach – 10 minut)

Każdy z uczestników przedstawia historię swojego kolegi i słucha jego wersji, porównując podobieństwa i różnice w poprawności lub błędności działania, intencji i wyniku.

- Krok 3 (omówienie – 20 minut)

Uczestnicy wspólnie opowiadają lub przepisują tę samą historię, wykorzystując niektóre ze swoich wcześniejszych pomysłów.

Przeprowadź krótką sesję podsumowującą, aby odpowiedzieć na następujące pytania.

- Czego nauczyliście się podczas tego ćwiczenia?

- Jaki jest związek pomiędzy nieprzyjemnymi wydarzeniami a pozytywnymi doświadczeniami?

Czas trwania: 15 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

<https://www.coe.int/en/web/freedom-expression/information-disorder>

Poproś uczestników o podzielenie się własnymi spostrzeżeniami na temat informacji i dezinformacji.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

komputer, drukarka, artykuł, kartki papieru

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

PRAWDA CZY FIKCJA?

OPIS:

Uczestnicząc w tym ćwiczeniu, uczniowie będą potrafili wyjaśnić różnicę między informowaniem a dezinformowaniem oraz będą potrafili wskazać rodzaje wiadomości wprowadzających w błąd.

- Krok 1 (dyskusja plenarna - 15 minut)

Najpierw poproś uczestników o podzielenie się własnymi pomysłami / definicjami na temat trzech rodzajów wiadomości. Wyświetl serię definicji fake newsów na projektorze wideo, tak aby każdy uczestnik mógł je zobaczyć. Kiedy to możliwe, zadawaj pytania otwarte.

- Krok 2 (praca grupowa – 20 minut)

Podziel uczestników na grupy 5-osobowe, rozdaj każdej grupie po sześć nagłówków wiadomości. Grupy będą mogły posortować tytuły, po 2 na każdy rodzaj wiadomości, czyli: fałszywe wiadomości, opinie i fakty. Uczniowie pracują w zespołach, aby dopasować wiadomości do odpowiedniej kategorii.

- Krok 3 (omówienie – 20 minut)

Po wykonaniu zadania rozpoczyna się dyskusja z uczniami na temat fałszywych wiadomości oraz różnicy między faktem a opinią, która wpływa na interpretację poprawności lub niesłuszności. Uczestnicy mogą swobodnie opowiadać o swoich doświadczeniach. Następnie prowadzący sprawdzają, czy cała klasa rozumie, dlaczego pewne wiadomości należą do określonych kategorii, jeśli jest taka potrzeba.

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

1. It is essential for participants to understand the difference between biased opinion, false news and factual statements.
 2. Trainers to make sure that everyone has the opportunity to express their opinions.
- <https://www.coe.int/en/web/freedom-expression/information-disorder>

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Komputer, projektor,
drukowane wersje artykułu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

CO SIĘ DZIEJE?

OPIS:

Zadanie to ma na celu osiągnięcie następujących efektów: rozpoznawanie fałszywych wiadomości, sprawdzenie i prawidłowe zrozumienie informacji otrzymanych w środowisku internetowym.

- Krok 1 (dyskusja plenarna - 15 minut)

Wybierzcie ważne wydarzenie, festiwal muzyki popularnej dla młodzieży. Zadaj uczniom kilka ogólnych pytań dotyczących wybranego wydarzenia.

- Krok 2 (praca grupowa – 20 minut)

Uczestnicy zostają podzieleni na trzy równe zespoły: Drużyna Czerwona, Drużyna Niebieska i Drużyna Zielona. Każda z nich otrzymuje zestaw tytułów związanych z tym samym wydarzeniem, ale przedstawiających różne punkty widzenia. Drużyna zielona otrzyma nagłówki przedstawiające neutralną perspektywę, drużyna niebieska - nagłówki widziane z pozytywnej perspektywy, a drużyna czerwona - negatywne nagłówki dotyczące danego wydarzenia. Każda grupa będzie dyskutować na podstawie otrzymanych wiadomości i będzie musiała sformułować inną opinię na ich podstawie.

Drużyna czerwona - negatywne nagłówki

Drużyna niebieska - pozytywne nagłówki

Zespół Zielonych - wyważone tytuły

- Krok 3 (podsumowanie - 20 minut)

Po zakończeniu ćwiczenia, prowadzący przeprowadza dyskusję na podstawie pytania: Co by się stało, gdybyśmy otrzymywali wiadomości tylko z jednego źródła?

Czas trwania: 60 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Przygotuj wcześniej tytuły artykułów.

Aktywnie zaangażuj każdego uczestnika.

Wybierz wydarzenia odpowiednie dla każdej kategorii wiekowej.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Komputer, projektor, różne drukowane wersje artykułu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

OPIS:

Streszczenie: Klasyfikacja tekstów na fałszywe i prawdziwe

Aby poprawić umiejętności uczniów w zakresie czytania i wykrywania fałszywych wiadomości, prowadzący przedstawi im kilka prawdziwych i fałszywych tekstów, które będą musieli sklasyfikować.

Po otrzymaniu serii tekstów (każdy z nich powinien być ponumerowany) uczniowie muszą je przeczytać, zwracając szczególną uwagę na drobne szczegóły. Po ich przeanalizowaniu będą musieli sklasyfikować je w dwóch kolumnach: "FAŁSZ" i "PRAWDA".

Z boku kolumny muszą zaznaczyć punktami od 1 do 5, jak trudny do zaklasyfikowania do którejś z kolumn był dany tekst.

Gdy wszyscy uczestnicy skończą, prowadzący wypowiada na głos odpowiedzi i wyjaśnia, w jaki sposób uczniowie mogli wykryć, dlaczego dane teksty były fałszywe/prawdziwe.

Tutaj prowadzący może znaleźć kilka przykładów:
<https://blog.reedsy.com/short-stories/>

Czas trwania: 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Nauczyciel powinien udzielić wcześniejszych wskazówek, jak rozpoznać fake news w czytanych tekstach, odpowiedzieć na wszelkie wątpliwości, wykazać się kreatywnością itp.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

- Teksty
- Ołówki/ołówek
- Papier

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ZATYTUŁUJ TO

OPIS:

Streszczenie: Do jednego i tego samego tekstu należy wybrać dwa różne tytuły. Jeden z tytułów musi wyraźnie odnosić się do treści, podczas gdy drugi tytuł musi mieć na celu wprowadzenie czytelników w błąd.

To ćwiczenie ma na celu uświadomienie uczestnikom, jak łatwo jest pisarzom/dziennikarzom zdecydować się na nagłówek, który nie jest zgodny z treścią, tylko po to, by przyciągnąć czytelników. Głównym celem ćwiczenia jest pokazanie uczestnikom, że nie powinni zawsze polegać na nagłówkach i powinni bardziej zagłębić się w treść wiadomości.

W tym ćwiczeniu prowadzący wybiera artykuł dla każdego uczestnika. Następnie każdy z uczestników indywidualnie wybiera dwa różne tytuły dla artykułu, który otrzymał: jeden z nich musi być bardziej chwytliwy, ale wprowadzający w błąd, a drugi neutralny, ale oddający prawdziwość informacji.

Po wybraniu obu opcji uczestnicy prezentują je swoim kolegom. Ich koledzy mówią, który nagłówek jest prawdziwy, a który chwytliwy, wprowadzający w błąd, a następnie mówią, czy uwierzyliby w dwuznaczny nagłówek bez czytania dalszych informacji.

Czas trwania: 40 min. - Każdy uczestnik będzie miał 20 min. na przeczytanie tekstu i zastanowienie się nad nagłówkami, a pozostałe 20 min. na drugą część ćwiczenia..

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Zaleca się, by to ćwiczenie wykonywać indywidualnie, ale może być ono wykonywane w grupach.

Każdy uczestnik/grupa powinien dostać inny tekst.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Artykuły, papier, długopisy

Ćwiczenie to można przeprowadzić zarówno stacjonarnie, jak i online za pomocą dowolnej platformy, takiej jak Zoom czy Google Meet.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

PÓJŚĆ Z DYMEM

OPIS:

Streszczenie: Napisz historyjkę w formie komiksu z dymkiem, który nie pasuje do reszty i sprawdź, czy pozostałe grupy go wykryją.

To ćwiczenie ma zachęcić uczestników do zastanowienia się, jaka część opowiadania ich zdaniem nie pasuje do reszty. Ma to im pomóc w zidentyfikowaniu zmyślonych lub przesadzonych fragmentów tekstu, które mogą prowadzić do nieporozumień lub fałszywych przekonań.

Aby zajęcia mogły zostać prawidłowo przeprowadzone:

1. Prowadzący musi podzielić uczestników na grupy 4-osobowe.
2. Każda grupa ma za zadanie napisać historię w formie komiksu (umieszczając tekst w dymkach).
3. Jeden z tych dymków nie może być zgodny z resztą historyjki
4. Wynik należy pokazać pozostałym grupom. Grupy te mają zdecydować, który z dymków nie pasuje do reszty historyjki i przedyskutować powody, dla których tak się stało.

Czas trwania: 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Uczestnicy powinni spróbować wymyślić tekst, które nie pasuje do reszty historii, ale który nie jest całkowicie sprzeczny z jej treścią i w oczywisty sposób nie zdradza tego, że tam nie pasuje.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Papier, długopisy, ołówki do spisywania pomysłów

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

QUIZ!

OPIS:

To ćwiczenie ma na celu skupienie uwagi uczestników na konkretnych zagadnieniach i uzmysłowienie im, na czym polega stronniczość osobistej oceny w odniesieniu do danych statystycznych.

Prowadzący proponuje quiz z listą pytań, takich jak

- > Twoim zdaniem, ile procent uczniów pada ofiarami nękania w Twoim kraju?
- > Ile procent uczniów jest ofiarami cyberprzemocy w Twoim kraju?
- > Jak silny jest Twoim zdaniem związek między byciem ofiarą cyberprzemocy, a zaburzeniami odżywiania?
- > Jak silny jest Twoim zdaniem związek między byciem ofiarą cyberprzemocy a syndromem Hikikomori?
- > W jaki sposób fałszywe wiadomości krążące na temat pandemii wpływają na samoświadomość ludzi?
- > W jaki sposób oficjalne wiadomości o pandemii wpływają na samoświadomość ludzi?
- > W jaki sposób filtry stosowane w mediach społecznościowych wpływają na poziom samoakceptacji?

Po udzieleniu przez uczestników odpowiedzi, wyniki są wyświetlane na ekranie i porównywane z oficjalnymi danymi i procentami.

Uczestnicy zostali poinformowani, że ich wyniki zostaną opublikowane w Internecie wraz z ich nazwiskami i zdjęciami.

Po zebraniu informacji o ich reakcji na to, zapewnia się im, że tak się nie stanie, i prosi o omówienie emocji, jakie odczuwali w związku z tym procesem.

Czas trwania: W zależności od liczby uczestników – 20 do 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Jeśli liczba uczestników jest zbyt duża, warto podzielić ich na mniejsze grupy. Pytania powinny być wyświetlane na ekranie lub na projektorze po kolei. Pomaga to skupić uwagę uczestników.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Komputer, projektor
To ćwiczenie może być przeprowadzone w obecności grupy lub online z grupą połączoną za pomocą platformy (np. Zoom lub Googlemeet).

ARTYKUŁ

OPIS:

Prowadzący wręcza każdemu uczestnikowi krótki artykuł prasowy, liczący około jednej strony.

Istnieją trzy wersje tego artykułu, ale uczestnicy nie są świadomi tych różnic:

- > wersja oryginalna
- > wersja bez przymiotników i przysłówków
- > wersja, do której dodano przymiotniki i przysłówki, ale usunięto zakończenie.

Prowadzący zachęca uczestników do uważnego przeczytania tekstu i zanotowania najważniejszych cech:

- Co w nim jest napisane?
- Jakie są cechy charakterystyczne artykułu?
- Jakie są moje osobiste pomysły/emocje związane z tym, co przeczytałem?

Prowadzący prosi uczestników, aby omówili swoje wrażenia z przeczytanego tekstu i określili, które z jego fragmentów skłoniły ich do refleksji nad własnymi emocjami. Poprosi ich o prześledzenie, które słowa w tekście uzasadniają ich wrażenia i osądy.

Prowadzący informuje uczestników, że przeczytali różne wersje tej samej historii i czym się one różnią.

Prowadzący prowadzi dyskusję tak, aby zrozumieli, w jaki sposób dodanie lub odjęcie słowa zmieniło ich rozumienie tekstu.

Czas trwania: W zależności od liczby uczestników - 30 do 45 min.
Okolo 10 minut na przeczytanie artykułu, 5 minut na zrobienie notatek,
10 minut na wyrażenie własnej opinii, 15 do 20 minut na dyskusję.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Ważne jest, by faza czytania miała charakter indywidualny, a uczestnicy omawiali treść artykułu dopiero po jej zakończeniu. Uczestnicy nie powinni być świadomi istnienia różnych wersji artykułu.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

różne wydrukowane wersje artykułu
To ćwiczenie może być przeprowadzone stacjonarnie lub online, z grupą połączoną za pomocą platformy (takiej jak Zoom lub Googlemeet).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

DODANE SŁOWA

OPIS:

To ćwiczenie ma na celu zwrócenie uwagi na to, jak nowe pojęcie/słowo wprowadzone do opowieści może zmienić jej znaczenie lub wpłynąć na emocjonalny wydźwięk.

Prowadzący opowiada grupie tę prostą historię: Kobieta po rozwodzie postanawia kupić dom, w którym będzie mogła zamieszkać wraz z dwójką dzieci, w innym mieście niż to, w którym mieszkała z mężem.

Grupa zostaje podzielona na trzy zespoły.

Każda grupa ma za zadanie napisać jednostronicowy tekst, w którym opowie tę historię, dodając do niej dwa dodatkowe słowa przydzielone przez prowadzącego.

Słowa, spośród których prowadzący wybiera te, które mają zostać przypisane, to:

- słońce
- jabłko
- fabryka
- kolej
- mysz
- wino
- stolik nocny

Opowiadania są czytane przed wszystkimi uczestnikami, którzy zastanawiają się, w jaki sposób, czy i kiedy dodane słowa zmieniły narrację opowiadania.

Czas trwania: W zależności od liczby uczestników – 20 do 45 min.

Imedial

WSKAZÓWKI:

Dla prowadzącego:

Jedno ze słów, które należy wprowadzić do opowiadania, jest wspólne dla wszystkich grup. w fazie dyskusji plenarnej interesujące będzie rozróżnienie różnych sposobów, w jakie zostało ono włączone do narracji.

MATERIAŁY:

Praktyczne:

Papier, długopisy
To ćwiczenie może być przeprowadzone stacjonarnie lub online, z grupą połączoną za pomocą platformy (Zoom lub Google Meet).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.